

บทที่ 11

การเติบโตของเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลง

การประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อการค้าได้เริ่มต้นขึ้นในแองโกลอเมริกา ภายหลังจากที่ชาวยุโรปได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพียงเล็กน้อย ที่จริงแล้วการที่บริษัททั้งหลายในอังกฤษสนับสนุนให้มีการอพยพมาอยู่ในโลกใหม่ก็เพื่อผลทางการค้าขายนี้เอง อย่างไรก็ตามการเกษตรเพื่อยังชีพไม่ใช่การเกษตรเพื่อการค้า ที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการแสวงหาอาหารมาบริโภคในแต่ละท้องถิ่น ยิ่งไปกว่านั้นในสมัยเริ่มแรกการคมนาคมส่วนใหญ่กระทำโดยทางน้ำ บริเวณที่อยู่ไกลจากเส้นทางน้ำจึงมีโอกาสทำการเกษตรเพื่อการค้าน้อยมาก แต่เมื่อใดก็ตามที่การคมนาคมขนส่งเหมาะสม การแสวงหาผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อการค้าขายจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเหมือนกันหมด ไม่ว่าจะเป็นการทอนวีวทั้งพุ่งไปขายที่ตลาดไกล ๆ การค้าขง เฟอร์และปลา เหล่านี้ได้เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยบุกเบิกแล้ว ผลผลิตขั้นต้นจากเกษตรกรรมและกิจกรรมขั้นที่ 3 คือการค้าขายแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นก่อนที่การตั้งถิ่นฐานจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์ลงหรือก่อนที่อุตสาหกรรมจะเข้ามามีบทบาทสำคัญเสียอีก ในบรรดากิจกรรมทั้งหลายนั้นเกษตรกรรมมีความสำคัญมากกว่าเพื่อนและค่าแรงงานสำคัญนี้มากกว่าสองศตวรรษ

ภายหลังการประกาศอิสรภาพ (ค.ศ. 1776) ไม่นาน ประชาชนที่ได้เก็บเงินทองจากผลกำไรการค้าเริ่มมองเห็นช่องทางที่จะลงทุนในอุตสาหกรรม การเพิ่มของประชากร การขยายตัวของตลาด และการพัฒนาระบบการขนส่ง ล้วนแล้วแต่สนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมทั้งสิ้น อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมในระยะแรกส่วนใหญ่จะผลิตสิ่งของออกขายสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศมากกว่าตลาดภายนอกประเทศ ซึ่งต่างจากการค้าผลผลิตทางการเกษตรในระยะแรก ๆ ซึ่งมุ่งขายตลาดภายนอก

ในบทนี้จะได้อธิบายถึงลักษณะการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ซึ่งกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของแองโกลอเมริกา ตลอดจนจะศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเติบโตของเมืองอีกด้วย

ตาราง 11.1 การใช้แรงงานในแองโกลอเมริกา ค.ศ. 1982

จำนวนแรงงาน	สหรัฐอเมริกา ¹		แคนาดา ²	
	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ	จำนวน (พันคน)	ร้อยละ
ทั้งหมด	110,204		11,879	
ที่มีงานทำ	99,526	100.00	10,574	100.00
ไม่มีงานทำ	10,678		1,305	
ทำงานเกษตรกรรม	3,401	3.42	497	4.70
ทำงานไม่ใช่เกษตรกรรม	96,125	96.58	10,077	95.30

ที่มา : 1. Bureau of Labor Statistics, U.S. Labor Department, 1982.
2. Statistics Canada, 1982.

จากตาราง 11.1 พบว่าในปัจจุบันมีคนแองโกลอเมริกาต่ำกว่าร้อยละ 5 ที่เป็นเกษตรกร ในสหรัฐนั้นมีคนเพียงร้อยละ 3.42 เท่านั้นเป็นเกษตรกร อีกประมาณร้อยละ 96 ทำงานด้านอุตสาหกรรม และคนที่เหลือแทนที่จะทำหน้าที่ผลิตสินค้าต่าง ๆ กลับประกอบอาชีพเกี่ยวกับการส่งสินค้าไปยังที่ต่าง ๆ และให้บริการ นับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา กิจกรรมขั้นตติยภูมิเป็นกิจกรรมที่มีผู้ประกอบการมากที่สุดและเป็น

สาเหตุที่ทำให้การเป็นเมืองเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ การเปลี่ยนแปลงลักษณะอาชีพนี้เองเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงการแปรสภาพสังคมจากแบบเกษตรกรรมสู่แบบอุตสาหกรรมเมืองที่มีการพัฒนาขั้นสูง การที่การจ้างแรงงานในกิจกรรมขั้นปฐมภูมิลดลง (ส่วนใหญ่เกษตรกรรม) ไม่ได้หมายความว่ากิจกรรมดังกล่าวกำลังจะหมดสิ้นไป แต่หมายถึงการเปลี่ยนแปลงวิธีประกอบการโดยสิ้นเชิงและได้รับผลสำเร็จที่ดีด้วย อาทิเช่นการใช้เครื่องมือเครื่องจักรต่าง ๆ ที่สามารถประหยัดการใช้แรงงานมนุษย์ในกิจกรรมการเกษตรและการขุดด้านหิน

ต่อไปจะกล่าวถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ ของแองโกลอเมริกา

เกษตรกรรม

กิจกรรมการเกษตรของสหรัฐและแคนาดามีลักษณะสำคัญอยู่ 5 ประการ
ได้แก่

1. เป็นการประกอบการในพื้นที่ที่กว้างใหญ่และมีสภาพแวดล้อมหลาย ๆ

ประเภท

2. เป็นเกษตรกรรมที่มุ่งการค้ามากมาตั้งแต่ระยะเริ่มตั้งถิ่นฐานแล้ว
ดังนั้นแต่ละภูมิภาคจึงมุ่งผลิตสินค้าพิเศษที่ตนถนัด

3. เกษตรกรรมในแองโกลอเมริกาไม่หยุดนิ่ง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดียิ่งขึ้นตลอดเวลาทั้งในด้านการผลิตและการแจกจ่ายผลผลิตไปยังท้องตลาด การเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวของแต่ละภูมิภาคในด้านการเกษตรกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการผลิต ระบบการขนส่ง และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างไม่หยุดยั้ง

4. จริงอยู่ที่ภูมิภาคเกษตรกรรมของแองโกลอเมริกาได้ผลิตผลมาก
อย่างไรก็ตามผลผลิตเหล่านี้เป็นทั้งแหล่งที่ทำให้เกษตรกรได้กำไร และสร้างปัญหาขึ้น
ในเวลาเดียวกัน

5. การที่ประเทศทั้งสองมีระบบเกษตรกรรมที่ทันสมัยมากและก้าวหน้าตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและชนิดของพืช บางครั้งเร็วเกินกว่าที่เกษตรกรบางคนจะปรับตัวได้ ผลที่ตามมาคือเกษตรกรเหล่านี้ต้องเผชิญกับปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม

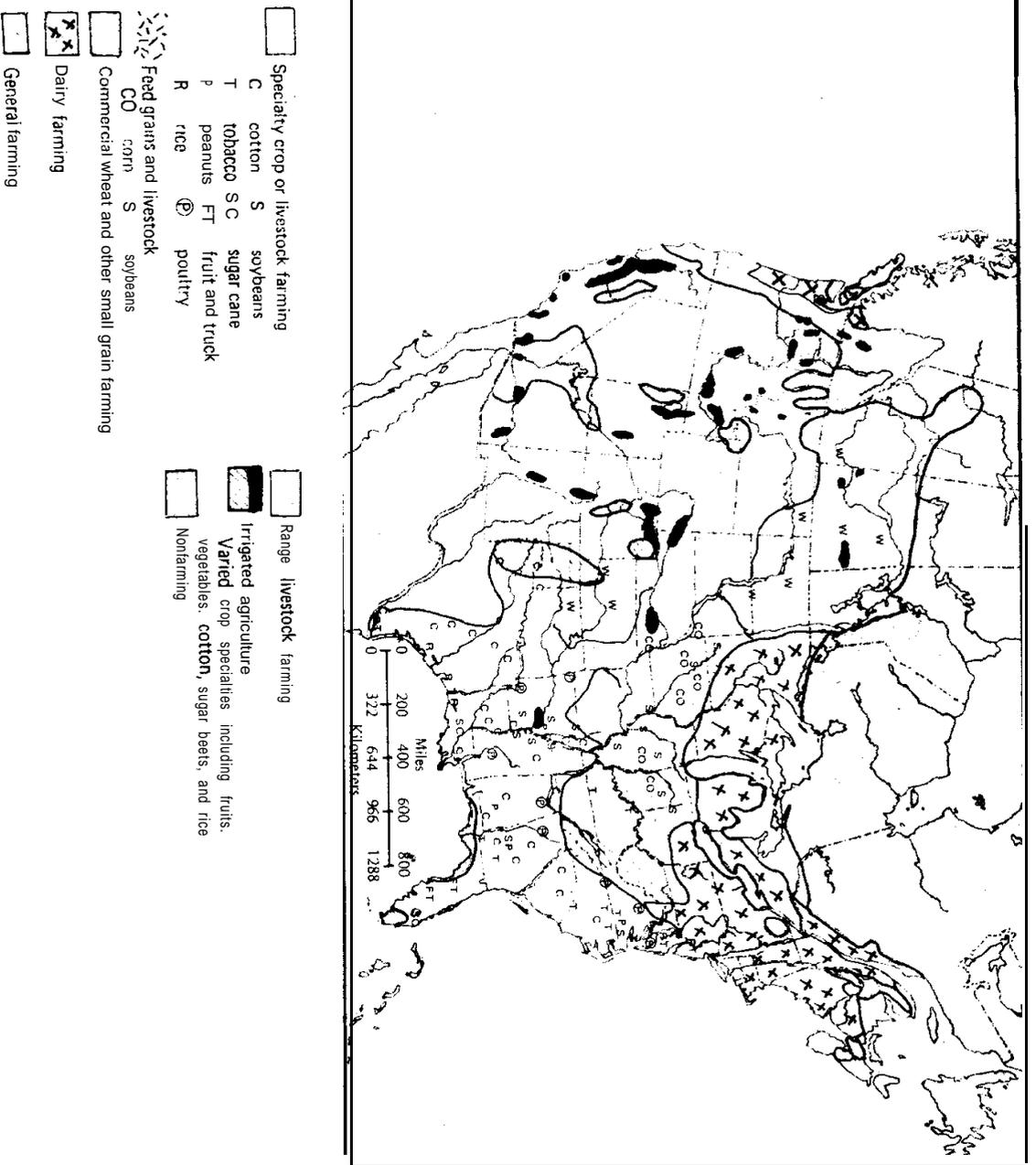
พื้นที่อันกว้างใหญ่เพื่อเกษตรกรรม

ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าพื้นที่เกษตรกรรมของแองโกลอเมริกาใหญ่มากสำหรับสหรัฐมีพื้นที่ประมาณ 1/5 ที่ถูกจัดว่าเป็นพื้นที่เพาะปลูก หรือประชากร 1 คน จะมีพื้นที่โดยเฉลี่ย 5 เอเคอร์ สำหรับปลูกพืชอาหารและวัตถุดิบเพื่ออุตสาหกรรม ซึ่งนับว่าเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าประเทศอีกหลาย ๆ ประเทศ แคนาดานั้นมีพื้นที่เพียงร้อยละ 4.4 สำหรับปลูกพืชและเป็นทุ่งหญ้า อย่างไรก็ตามประชาชนแคนาดามีน้อยกว่าของสหรัฐมาก ดังนั้นสัดส่วนจำนวนพื้นที่เพื่อการเกษตรต่อคน 1 คน ก็ยังคงใกล้เคียงกับของสหรัฐ นั่นคือประมาณ 4.58 เอเคอร์ต่อประชากร 1 คน

ทั้งสหรัฐและแคนาดามีพื้นที่เพื่อการเกษตรเพียงพอเมื่อนำจำนวนประชากรมาพิจารณาค่า ขั้วเลขที่ประมาณข้างต้นนั้นยังไม่ไ้รวมพื้นที่ที่อาจจะเปลี่ยนมาใช้เพื่อการเกษตรหากจำเป็นจะต้องใช้ แต่ที่จริงแล้วเกษตรกรอเมริกันใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรลดลงกว่าเดิมเสียอีก พื้นที่ที่ให้ผลผลิตน้อยไม่ค่อยเหมาะสมที่จะใช้เพาะปลูก อาจถูกละทิ้งไปเหลือแต่พื้นที่ที่ให้ผลผลิตที่ดี แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีการผลิต ขึ้นอยู่กับอุปสงค์ของตลาดและปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ

ภูมิภาคเกษตรกรรม เราอาจแบ่งภูมิภาคเกษตรกรรมของแองโกลอเมริกาได้ดังต่อไปนี้ (ดูรูป 11.1)

1. ภาคตะวันออกเฉียงกลาง (Midwest) เป็นภูมิภาคเกษตรที่กว้างใหญ่และให้ผลผลิตสูงภูมิภาคนี้ไ้แก่ส่วนใหญ่ของที่ราบตอนในที่รู้จักในนามของย่านข้าวโพค ("Corn Belt") ซึ่งเริ่มจากตะวันตกของรัฐโอไฮโอทอดเนื่องไปจนถึงรัฐเนบราสก้า

รูป 11.1 ภูมิภาคเกษตรกรรมในอเมริกา

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลูกฟูกและที่ราบค่อนข้างเรียบซึ่งทำให้เหมาะแก่การใช้เครื่องจักรในการเกษตรมาก นอกจากนั้นในภูมิภาคนี้ยังมีปริมาณน้ำฝนที่เชื่อถือได้ มีฤดูกาลเพาะปลูกที่ยาวประมาณ 160 - 180 วัน ดินเป็นดินพอกซอลสีน้ำตาล - เทา และดินเซอร์โนเซมสีค่าที่เป็นดินค้ำที่สุกประเภทหนึ่งของแองโกลอเมริกา (และของโลก) ปัจจุบันต่าง ๆ เหล่านี้ส่งเสริมให้ภูมิภาคดังกล่าวมีสภาพที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชมาก พืชที่ปลูกมีเช่นข้าวประเภทต่าง ๆ หนุ่สำหรับเลี้ยงสัตว์ และผัก อย่างไรก็ตาม เกษตรกรแต่ละคนนิยมที่จะปลูกพืชเฉพาะประเภทเท่านั้น

พืชที่ปลูกมากที่สุดในภูมิภาค "Corn Belt" ก็คือ ข้าวโพก ซึ่งใช้เป็นอาหารสัตว์ (วัวและหมู) หรือบางครั้งก็ส่งออกเป็นสินค้าสู่ตลาด หากเกษตรกรปลูกข้าวโพกเพื่อการค้าก็มักจะปลูกพืชอื่นอีกด้วย เช่นถั่วเหลืองและบางครั้งก็ปลูกข้าวสาลี อีกระบบหนึ่งจะเป็นการทำฟาร์มโคนมและโคเนื้อ และปลูกผัก เกษตรกรอาจจะเลือกระบบใดก็ได้แล้วแต่ว่าชนิดใดจะเหมาะสมและให้ผลคุ้มค่าการลงทุนที่สุด

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภูมิภาคแรกที่เกษตรกรรมของแองโกลอเมริกาเริ่มต้นขึ้น แม้ภูมิภาคนี้จะมีพื้นที่ไม่กว้างใหญ่รายเรียบและดินไม่ดีเท่าภูมิภาคตะวันตกกลางก็ตาม แต่ก็มีบางบริเวณที่มีลักษณะพิเศษและให้ผลผลิตสูง อาทิ หนุ่เขาคอนเนคติกัตและหนุ่เขายัคสัน ตลอดจนเขตหินปูนทางคานตะวันออกเฉียงใต้ของเพนซิลเวเนีย ลักษณะภูมิประเทศในแถบนี้ส่วนใหญ่เป็นเนินเขาและภูเขา ดังนั้นจะมีหน้าดินบางและดินมักจะไม่อุดมสมบูรณ์ อย่างไรก็ตามภูมิภาคนี้ก็นับว่ามีความสำคัญทางการเกษตรอย่างยิ่งภูมิภาคหนึ่ง เมื่อมีการบุกเบิกเข้าไปตอนในประเทศและได้พบบริเวณที่เหมาะสมแก่การเกษตรยิ่งกว่าที่ตนมีอยู่ ทำให้เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มความสนใจที่จะใช้พื้นที่ที่ตนมีอยู่ปลูกพืชเฉพาะอย่างที่ดีลาด (ชุมชนที่อยู่ใกล้ ๆ) ท้องการมากที่สุด ซึ่งมักจะเป็นพวกผักสด และเนื้อสัตว์ สินค้าเหล่านี้มีราคาสูง แต่ก็ต้องลงทุนสูงและเสียค่าขนส่งแพง บางครั้งเป็นพวกที่เน่าเสียได้ง่ายมาก ดังนั้นการที่อยู่ใกล้ตลาดจึงถือว่าเป็นข้อได้เปรียบอย่างยิ่ง

เราจะพบว่าเกษตรกรพวกนี้มักจะอยู่แถบชานเมืองหรือบางครั้งก็อยู่ในเขตชุมชนเลยก็เกียว ในขณะที่ที่ตั้งแบบนี้ได้ประโยชน์ในแง่ต่าง ๆ ทั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาขัดแย้งกับชุมชนที่ขยายตัวออกไปเรื่อย ๆ นอกจากนั้นการที่อยู่ใกล้ชุมชนยังหมายถึงว่าเกษตรกรต้องเสียภาษีสูง ถูกบีบบังคับให้ย้ายไปอยู่ที่อื่น หรือถูกชาวเมืองบนเกี่ยวกับกลิ่นและเสียง ดังนั้นแม้จะโคก่าไรแต่ก็มักจะไม่มั่นคง เพราะชุมชนที่จะบุกรุกเขตเกษตรกรรมเสมอ และฝ่ายเกษตรกรก็จะถอยร่นออกไปเรื่อย ๆ หากไม่มีวิธีการจำกัดขนาดของชุมชน/ในบางครั้งพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเกษตรกลับถูกใช้เป็นที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ศูนย์การค้าที่อยู่อาศัยแทนที่จะใช้ให้เหมาะกับคุณสมบัติของดินนั้น ๆ อย่างไรก็ตามการบุกรุกของชุมชนเข้ามาในเขตเกษตรกรรมไม่ใช่สาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เสียพื้นที่เกษตรกรรมในปัจจุบัน แต่พื้นที่เกษตรจำนวนไม่น้อยถูกละทิ้งหรือถูกปล่อยให้เป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือป่าละเมาะ เพราะพื้นที่เหล่านั้นให้ผลกำไรไม่คุ้มทุนที่จะลงไปทำการลาดวางที่ใหม่จัดการเกี่ยวกับระบบระบายน้ำ หรือการขยายระบบการชลประทานแล้วแต่เป็นสาเหตุที่จะทำให้เกิดเนื้อที่เกษตรกรรมมากกว่าที่สูญเสียไปเพราะถูกชุมชนบุกรุก

3. ภาคใต้ ตั้งแต่ตอนใต้ของแม่น้ำแควและเวอรจิเนียลงไปจนถึงเทือกเขาค้อ เป็นพื้นที่กว้างขวางที่มีทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับเกษตรกรรม ลักษณะภูมิอากาศแบบกึ่ง-เขตร้อนทำให้บริเวณนี้ได้รับปริมาณน้ำฝนเพียงพอ (30 - 60 นิ้วต่อปี) และมีฤดูการเพาะปลูกยาวกว่า 200 วันใน 1 ปี อย่างไรก็ตามเนื่องจากอุณหภูมิในบริเวณนี้สูง ดังนั้นอัตราการระเหยของน้ำจึงสูงตามไปด้วย ฝนที่ตกอาจไม่สม่ำเสมอจนบางช่วงฝนทิ้งระยะยาวทำให้เกิดผลเสียหายแก่การเพาะปลูกได้ ผลผลิตทางการเกษตรมักเกี่ยวข้องกับความลาดชัน การระบายน้ำและชนิดของดิน/บริเวณส่วนใหญ่แถบแอ่งปะเลเซียนตอนใต้และโอซาร์ค มีความชันเกินไปที่จะทำการปลูกพืชได้ เมื่อมีการใช้ที่ดินเพื่อเพาะปลูกจึงเป็นไปในลักษณะของการเพาะปลูกเพื่อยังชีพ บริเวณอื่น ๆ เช่น แถบพิตมอนต์ใช้

ปลูกพืชไร่ในยามที่ราคาดี เช่น ปลูกฝ้าย แต่คืนในบริเวณนี้คือย ๆ เสื่อมคุณภาพลง เนื่องจากการปลูกพืชเป็นแถวติดต่อกันเป็นเวลานาน อีกหลาย ๆ บริเวณแถบชายฝั่ง มีลักษณะเป็นที่ลุ่มและแฉะที่เป็นดินทราย ที่เรียกว่า "pine barrens" ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกแบบเข้มข้น ภายในเขตภาคใต้จะมีบางบริเวณที่มีลักษณะภูมิประเทศ ดิน และสภาพแวดล้อมแบบกึ่งเขตร้อน ที่ทำให้เหมาะสมควรแก่การเพาะปลูกมาก อาทิเช่น บริเวณดินตะกอนของหุบเขามิสซิสซิปปี ที่ลุ่มแนชวิลล์ และบลูแกรสส์บริเวณดินค้ำใน แอลาบามาและเท็กซัส และหุบเขาหินปูนของแอปปะเลเชียน

การใช้คำว่า "Cotton Belt" เรียกลักษณะการเกษตรในภาคใต้ของสหรัฐนั้นไม่ถูกต้อง เพราะภาคใต้มีบริเวณย่อย ๆ มากมายที่ปลูกพืชอย่างอื่นที่ไม่ใช่ฝ้าย ฝ้ายซึ่งเคยสำคัญมากในภาคใต้ตอนล่าง ในปัจจุบันปลูกกันบริเวณสวนตะวันตกของภาคใต้ตอนล่าง และในภาคตะวันตกแถบแคลิฟอร์เนียและแอริโซนา มีหลายบริเวณที่ปลูกฝ้ายน้อยลงกว่าเดิมเพราะมีพืชเศรษฐกิจชนิดอื่น ๆ เช่น ยาสูบ ถั่วลิสง อ้อย ผลไม้รสเปรี้ยว ตลอดจนมีการเลี้ยงวัวเนื้อทั่วไปในภาคใต้

4. เขตที่ราบใหญ่ (Great Plains) ของสหรัฐและเขตทุ่งแพรี (Prairie) ของแคนาดา (เขตแพรีของแคนาดาหมายถึงแคว้น Alberta Saskatchewan และ Manitoba) ในบริเวณดังกล่าวมีปัญหาการขาดแคลนฝนอยู่เป็นประจำ แม้กระทั่งลักษณะที่ว่ามีฝนตกปกติ ก็อาจหมายถึงการขาดแคลนน้ำก็ได้ การตั้งถิ่นฐานและลักษณะการเกษตรที่เรียนรู้มาจากภูมิภาคที่ชุ่มชื้น ถ้านำมาใช้ในเขตนี้จะต้องปรับปรุงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมมากทีเดียว

บริเวณที่ได้รับฝนค่อนข้างมากจะปลูกข้าวสาลีหรือเลี้ยงสัตว์ไปทั่ว ส่วนบริเวณที่ฝนค่อนข้างแห้งแล้งมักจะหันมาประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์แต่เพียงอย่างเดียว หากได้รับน้ำจากการชลประทานการเพาะปลูกก็จะมีมากขึ้น เช่น ปลูกพืชทำน้ำคาล และข้าวโพคเพื่อเลี้ยงสัตว์ เขตที่ราบนี้เป็นเขตผลิตอาหารออกป้อนเขตอื่น ๆ รวมทั้งส่งไปขายยังตลาดต่างประเทศด้วย และผลผลิตจากเขตแพรีของแคนาดาที่เองที่แข่งขันกับสินค้าประเภทเดียวกันของสหรัฐในตลาดโลก

5. บริเวณตอนเหนือของย่านข้าวโพด มีการเลี้ยงปลุสัตว์และปลูกพืชต่าง ๆ เขตนี้เริ่มจากมินเนโซตาข้ามรัฐบริเวณทะเลสาบใหญ่ทั้งห้า และคาบสมุทรออนตาริโอของแคนาดาไปยังนิวอิงแลนด์และโนวาสโกเชีย ในเขตนี้มีฤดูร้อนที่ค่อนข้างเย็นและชุ่มชื้น ซึ่งเหมาะแก่การปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่ขึ้นไปทางเหนืออากาศจะหนาวและหน้าคืนบางไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก

6. ภาคตะวันตก แม้ว่าผลผลิตทางการเกษตรของเขตที่ราบใหญ่อาจได้รับอันตรายจากปริมาณน้ำฝนที่ไม่แน่นอน และการที่บริเวณนี้อยู่ไกลจากตลาดใหญ่ทางภาคตะวันออกทำให้เสียเปรียบนั้น แต่ถ้าพิจารณาจากภูมิภาคตะวันตกจะพบว่าสถานการณ์ยิ่งเสียเปรียบกว่าเขตที่ราบมาก เพราะพื้นที่เป็นที่สูงชันขรุขระเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นยังแห้งแล้งยากแก่การเดินทาง การใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณนี้จึงเป็นการใช้ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์มากกว่าอย่างอื่น นอกจากบริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของแปซิฟิกแล้ว บริเวณที่จะเพาะปลูกไคมีอยู่เป็นหย่อม ๆ แถวโอเอซิสเท่านั้น เช่นบริเวณหุบเขาทางตะวันออกของเทือกเขา Cascades ที่ราบของแม่น้ำ Snake โอเอซิสของ Salt Lake หุบเขา Imperial ที่ลุ่มลอสแอนเจลิส และหุบเขาใหญ่ของแคลิฟอร์เนีย บริเวณเหล่านี้มีการเกษตรที่ให้ผลผลิตสูงมาก เพราะมีดินอุดมสมบูรณ์ ระบายน้ำประเทศค่อนข้างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีระบบการคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถส่งผลผลิตออกสู่ตลาดในภาคตะวันออกได้ สิ่งสำคัญคือการเกษตรในบริเวณเหล่านี้ต้องพึ่งพาการชลประทานมาก

เกษตรกรรมเพื่อการค้า

การเกษตรที่เน้นเพื่อการค้านี้มาตั้งแต่เริ่มตั้งถิ่นฐานในแอ่งไกลอเมริกาแล้ว พืชการค้าชนิดแรกที่ประสบผลสำเร็จคือยาสูบ ต่อมาก็มีข้าว คราม และฝ้ายที่ปลูกกันมากขึ้น เมื่อมีการตั้งถิ่นฐานขึ้นทางภาคใต้ริมฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก เกษตรกรยุคบุกเบิกหรือเกษตรกรที่ตั้งถิ่นฐานในเขตที่ห่างไกล เช่นแถบหุบเขาในเขตแอ่งทะเลเซียนส่วนใหญ่ทำการเพาะปลูกเพื่อยังชีพ หรืออาจจะเลี้ยงสัตว์ที่สามารถเคลื่อนย้ายไปตลาดเพิ่มเติมด้วย ผลผลิตประเภทข้าว เช่น ข้าวโพด ข้าวสาลี สามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบที่มีราคาสูงออกสู่ตลาดได้เช่น ไขมันหมูหัวสัตว์

การขยายการเกษตร เพื่อการค้าออกสู่ดินแดนตอนในเกิดขึ้นได้เมื่ออุปสงค์ (ตลาด) ขยายใหญ่ขึ้นและเมื่อมีการปรับปรุงทางคมนาคมขนส่ง ทำให้สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ยุโรปมีการขยายตัวทางคมนาคมอุตสาหกรรมและการเป็นเมืองสูง และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการขยายตัวของเกษตรกรรมเพื่อการค้าขึ้นในส่วนต่าง ๆ ของโลก รวมทั้งในแองโกลอเมริกาด้วย การสนับสนุนให้ประชาชนเข้าจับจองที่ดินเพื่อทำกิน และการสร้างทางรถไฟในภาคตะวันออกของสหรัฐและแคนาดาในระยะแรกนั้นมีจุดประสงค์สำคัญเพื่อขยายอาณานิคมออกไปให้กว้างขวาง ซึ่งก็นับว่าเป็นผลดีต่อการขยายเนื้อที่ทางการเกษตร ตลอดจนการนำผลิตภัณฑ์ส่งออกทางรถไฟไปสู่ตลาดได้ ทำให้ผู้บุกเบิกได้รวมอยู่ในระบบเกษตรกรรมเพื่อการค้าด้วย

การแพร่กระจายการปลูกข้าวสาลีไปทางตะวันตกเป็นเครื่องแสดงให้เห็นบทบาทของการขนส่ง เริ่มมีการปลูกข้าวสาลีเพื่อการค้าขายบริเวณเมืองชายฝั่งตะวันออกจากนิวอิงแลนด์ไปถึงเวอร์จิเนีย ต่อมาเมื่อมีการเปิดคลองอิริทำให้มีการปลูกข้าวสาลีบริเวณตอนใต้ของทะเลสาบอิริ ซึ่งมีดินเหมาะสมแก่การปลูกข้าวสาลีชนิดนี้มากกว่า และในคามสมุทรออนตาริโอรถไฟที่สร้างขึ้นในระยะแรกก็ได้เชื่อมดินแดนตอนในเข้ากับชิคาโก ซึ่งเป็นเมืองท่าบนฝั่งทะเลสาบมิชิแกน การปลูกข้าวสาลีจึงได้แพร่หลายไปยังดินแดนตอนในไปสู่อินดีแอนา วิสคอนซิน และแพร่ไปตามเส้นทางรถไฟที่เข้าไปยังที่ราบใหญ่ (the Great Plains) และด้วยเหตุนี้การปลูกข้าวสาลีเพื่อการค้าจึงขยายตัวยิ่งขึ้นพื้นที่ที่อยู่ใกล้ตลาดทางตะวันออกซึ่งไม่ค่อยเหมาะแก่การปลูกข้าวสาลี จึงหันมาปลูกพืชชนิดอื่นแบบเข้มเพื่อป้องกันตลาดเพราะได้ผลกำไรดีกว่า

ประวัติศาสตร์การเกษตรของแคลิฟอร์เนียก็ได้แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของการขนส่งเช่นกัน เริ่มฟาร์มแบบเม็กซิกันเลี้ยงวัวเพื่อเอาหนังและไขมัน (tallow) เมื่อรถไฟเข้าไปถึงได้ถูกเปลี่ยนเป็นการปลูกข้าวสาลีแทน และเมื่อมีการใช้ทุเรียนในการขนส่งด้วย เกษตรกรจึงหันมาปลูกพวกผักสดผลไม้ที่หาราคาสูงกว่าและขนส่งมาสู่ตลาดบนฝั่งตะวันออก

ผลจากการปรับปรุงการขนส่งและการขยายตัวของ การตั้งถิ่นฐานออกไป หมายถึงว่าผลิตผลที่ผลิตได้มีมากประเภทยิ่งขึ้น และต่อมาหลักการที่ว่าถ้าสถานที่ใด เหมาะสมที่จะผลิตสิ่งใด ใดดีกว่าสิ่งอื่นก็มักจะมุ่งผลิตสิ่งนั้นเป็นพิเศษก็เริ่มปรากฏขึ้น นั่นคือแต่ละภูมิภาคจะขึ้นชื่อในผลิตผลที่ตนผลิตได้ดีที่สุด ใดผลกำไรมากที่สุด (หลักการนี้ คือ principle of comparative advantage) ผลผลิตประเภทต่าง ๆ จาก ภูมิภาคทั้งหลายจะถูกขนส่งไปสู่ตลาดหรือใดกลายเป็นสินค้าภายในระบบเศรษฐกิจเดียวกัน หลักการที่เรียกว่า comparative advantage นี้เกิดขึ้นได้เมื่อระบบการขนส่ง รวดเร็วมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องถึงกันหมดเท่านั้น

การปรับตัวอย่างรวดเร็วของเกษตรกรรม

เกษตรกรรมของแองโกลอเมริกาเมื่อก่อนนั้นมักถูกกล่าวขวัญถึงว่าเป็นระบบที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในฐานะที่เป็นเขตเกษตรกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก แองโกลอเมริกานับว่ายังเป็นดินแดนใหม่เมื่อเทียบกับเขตเกษตรกรรมอื่น ๆ ของโลก ดังนั้นเราจึงคาดได้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในดินแดนแห่งนี้เมื่อมีการตั้งถิ่นฐาน อย่างรวดเร็ว เพราะมีจุดประสงค์เพื่อการเกษตร การตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาหมายถึง การเปลี่ยนแปลงรูปแบบทางพื้นที่ ตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงนี้มีอาทิ ภูมิภาคตะวันตกกลาง ในปัจจุบันเป็นดินแดนของ "ข้าวโพคและปศุสัตว์" ซึ่งเกิดขึ้นจากระบบการผลิตข้าวและ เลี้ยงวัวให้อ้วนที่เริ่มจากทางตะวันออก ซึ่งในสมัยก่อนนั้นต้องต้อนฝูงวัวไปสู่ตลาด วัวส่วนใหญ่จึงยอม แต่ก่อนจะส่งเข้าโรงฆ่าสัตว์วัวเหล่านี้ก็จะถูกป้อนข้าวป้อนน้ำจนอ้วน เสียก่อน ต่อมาระบบดังกล่าวได้แพร่ไปทางตะวันตกตามหุบเขาโอไฮโอและเข้าสู่ภาค- ตะวันตกกลางซึ่งเป็นบริเวณที่เหมาะสมแก่การปลูกข้าวโพคมาก อีกตัวอย่างหนึ่งคือแก่ การปลูกข้าวเจ้าและฝ้ายซึ่งไม่เคยอยู่กับที่ แต่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงสถานที่เพาะปลูกมาก เติบโตที่ราบชายฝั่งของเซาท์แคโรไลนาและจอร์เจียเป็นแหล่งปลูกข้าวเจ้าที่สำคัญจนกระทั่งถึง ครึ่งหลังของศตวรรษที่ 19 แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่นสงครามกลางเมือง

พายุเฮอริเคน เหตุการณ์เหล่านี้มีผลให้เกษตรกรแสวงหาดินแดนใหม่ ๆ ในหุบเขียวนาอาร์แคนซอส และแคลิฟอร์เนีย อันทำให้การปลูกข้าวเจ้าบนชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้หายไป ในทำนองเดียวกันการผลิตฝ้ายก็รวมตัวกันอยู่ในดินแดนใหม่ที่มีดินอุดมสมบูรณ์กว่าบริเวณเดิมในหุบเขามิซซิสซิปปีและพื้นที่ทางคานตะวันตก ผลของการควบคุมปริมาณการผลิต การที่หน้าดินถูกทำลายและการที่ชาวไร่ไม่สามารถแข่งขันในตลาดได้ ทำให้จำนวนพื้นที่ปลูกฝ้ายลดน้อยลงในบริเวณที่เคยปลูกฝ้ายในภาคตะวันออกเฉียงใต้

นโยบายการกระจายที่ดินให้ประชาชนจับจองทั้งในสหรัฐและแคนาดา มีส่วนผลักดันสำคัญที่ทำให้เกษตรกรผู้บุกเบิกมีความรู้สึกว่าคุณจะต้องจับจองที่ดินไม่ว่าที่ดินนั้นจะเหมาะสมต่อการเกษตรหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างเช่น มีการจับจองที่ดินและทำการเกษตรในบริเวณเทือกเขาแอนดะเลสเซียนที่สูงชันซึ่งหน้าดินถูกทำลายได้ง่าย ชาวนายางคนก็ไปจับจองที่ดินและทำการเกษตรบริเวณที่มีลักษณะภูมิอากาศแบบสเทปป์ ต้องเผชิญกับปัญหาฝนตกไม่สม่ำเสมอและฝนแห้งแล้งอันมักจะทำให้เกิดความหายนะอยู่เสมอ ๆ อย่างไรก็ตามต่อมา มีการเลือกที่ดินเพื่อการเกษตรโดยทำในที่ที่ให้ผลผลิตได้ดีกว่า การทำเทคนิคการผลิตใหม่ ๆ การใช้ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และใช้พันธุ์ผสมที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นอย่างดี ทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้ ดังนั้นจึงลดเนื้อที่การเพาะปลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ที่ไม่ค่อยเหมาะสมหรือให้ผลผลิตต่ำลง

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีผู้คนอพยพเข้ามาในแองโกลอเมริกา และยังมีผู้ที่เกิดในอเมริกาเองที่จะเป็นแรงงานได้ แรงงานเหล่านี้ต้องการแสวงหาที่ดินของตนเอง ซึ่งก็ยังทำได้อยู่เพราะอเมริกายังมีบรรยากาศของการขยายพื้นที่ดินแดนที่เสรี และรัฐบาลเองก็ต้องการครอบครองอาณาบริเวณให้กว้างใหญ่ยิ่งขึ้น ต่อมาการเติบโตของการเป็นเมือง - อุตสาหกรรมก็เริ่มดึงดูดแรงงานเข้าไปทำงาน ในขณะที่แรงงานในภาคเกษตรถูกแทนที่ด้วยเครื่องจักร

การนำเครื่องจักรมาใช้มันไม่ใช่แค่เข้ามาแทนที่แรงงานมนุษย์เท่านั้น แต่การที่จะใช้เครื่องจักรได้หมายถึงการที่ต้องมีการจัดการกระบวนการผลิตใหม่ ต้องใช้ การลงทุนสูง และการผลิตจะเป็นการผลิตขนาดใหญ่ ทั้งนี้ผู้ที่ได้รับประโยชน์จึงมี เพียงเกษตรกรบางคนเท่านั้นที่ปรับตัวได้และมีทั้งที่ดินและเงิน ซึ่งก็อาจจะเป็นผลดีถ้า เกษตรกร เหล่านั้นหางานใหม่ที่เหมาะสมได้และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ใหม่ได้ แต่ถ้าหางานใหม่ไม่ได้คงทนอยู่กับความล้าหลัง ก็จะกลายเป็นปัญหาของสังคม หรือถ้าปรับตัวให้เข้ากับงานและสังคมใหม่ในเมืองไม่ได้ก็จะก่อให้เกิดปัญหาเช่นกัน

ผลิตผลทางการเกษตร

เกษตรกรรวมในแองโกลอเมริกาให้ผลผลิตที่สูงมาก ทั้งนี้สืบเนื่องมาจาก การที่แต่ละภูมิภาคมีลักษณะพิเศษเหมาะสมกับพืชบางชนิด จะทำการเพาะปลูกพืชชนิดนั้น ๆ ซึ่งให้ผลตอบแทนสูงที่สุดเท่านั้น นอกจากผลผลิตจะสูงแล้วยังค่อย ๆ สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วง 30 ปีที่ผ่านมาอีกด้วย

ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ข้าวโพค ในช่วงทศวรรษ 1930 ได้ผลผลิตประมาณ 30 มุชเซลต่อเอเคอร์ (1 มุชเซล = 25.34 กก.) ในปัจจุบันสามารถผลิตได้ประมาณ 80 มุชเซลต่อเอเคอร์ ถ้าเป็นที่ดี ๆ ก็อาจผลิตได้มากถึง 150 มุชเซลต่อเอเคอร์ มูลค่าของที่ดินทำการเกษตรในภูมิภาคตะวันตกกลางได้เพิ่มขึ้นมาก บริเวณที่เคยผลิตได้ 1/4 ถึง 1/2 เบลต่อเอเคอร์ในทศวรรษ 1930 นั้น (1 เบล = 500 ปอนด์) ในปัจจุบันสามารถผลิตได้ถึง 1 เบลหรือมากกว่าถ้าเป็น บริเวณหุบเขามิสซิสซิปปีและเท็กซัสซึ่งมีดินดีเหมาะแก่การปลูกฝ้ายนั้นจะให้ผลผลิตสูง ถึง 2 - 3 เบลต่อเอเคอร์ ตารางสถิติข้างล่างชี้ให้เห็นถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพ การผลิตทางการเกษตรในสหรัฐอเมริกา จะเห็นว่าจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการผลิต ปริมาณเท่าเดิมลดลง จำนวนประชากรที่เกษตรกรสามารถเลี้ยงดูได้เพิ่มขึ้นอย่าง เคนซึ่มาก

ตาราง 11.2 ผลผลิตด้านการเกษตรของสหรัฐอเมริกา

	ผลเฉลี่ย 1935 - 1939	ผลเฉลี่ย 1970 - 1974
ข้าวโพก		
บุชเซลต่อเอเคอร์	26.1	84
จำนวนชม.ใช้ในการผลิต 100 บุชเซล	108.0	6
ฝ้าย		
ปอนด์ต่อเอเคอร์	226.0	470
จำนวนชม.ใช้ในการผลิต 50 ปอนด์	209.0	25
จำนวนประชากรที่เกษตรกรอเมริกัน 1 คน ผลิตอาหารเลี้ยงดู	(ปี 1940)	(ปี 1972)
ในสหรัฐอเมริกา	10.3	42.0
ในต่างประเทศ	0.4	10.4

เราอาจสรุปได้ว่าเกษตรกรจำนวนน้อยลงกำลังผลิตผลทางการเกษตรในปริมาณมากขึ้น โดยใช้พื้นที่น้อยลงกว่าเดิม เพราะมีการเพิ่มการใช้เครื่องจักรในการผลิต จึงสามารถเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เกษตรกร 1 คนผลิตได้มากขึ้นหรือทำงานได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน หรือกล่าวอีกใ้โดยง่ายก็คือ เกษตรกร 1 คนสามารถทำการเกษตรบนพื้นที่ที่กว้างใหญ่นั้นเอง

อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นก็คือ การปรับปรุงเมล็ดและชนิดพันธุ์พืช มีการใช้ปุ๋ยยามาแผลงต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น พันธุ์พืชใหม่ ๆ ที่เป็นพันธุ์ผสม (hybrid) ถูกพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ เช่นพันธุ์ข้าวสาลีแบบพันธุ์ผสม ที่อาจจะใช้ทุนมากกว่าในการผลิต และผู้ที่ผลิตได้จะต้องก้าวหน้าและพร้อมที่จะทำการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ

สิ่งที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางการเกษตร ก็คือ เมื่อการเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว เกษตรกรจำนวนไม่น้อยที่ก้าวไม่ทันเพื่อน ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ ผลของความล้มล้างคือความยากจน มีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยที่ตกอยู่ในสภาพนี้ ที่จริงแล้วผู้ผลิตรายใหญ่ ๆ ที่ทันสมัยเสมอ มักดำเนินกิจการเกษตรในรูปแบบบริษัทธุรกิจขนาดใหญ่มาก มีเงินทุนมหาศาลเพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงได้ แต่ชาวนาเล็ก ๆ มีที่ดินไม่มาก มีเงินทุนหรือสินเชื่อไม่พอที่จะซื้อหาเครื่องจักรราคาแพงมาให้ได้ และต้องอยู่ในสภาพยากจนในที่สุด

อุตสาหกรรมในแองโกลอเมริกา

กิจกรรมเกี่ยวกับอุตสาหกรรม เป็นกิจกรรมพื้นฐานของเศรษฐกิจของแองโกลอเมริกาปัจจุบัน การพัฒนากิจกรรมขั้นที่สองมีบทบาทสำคัญต่อโครงสร้างทางพื้นที่ของทั้งสหรัฐและแคนาดา แม้ว่าในขณะนี้อัตราการเพิ่มของแรงงานในภาคเกษตรกรรมจะไม่รวดเร็วเท่าที่เคยเป็นมา แต่ถ้าดูเป็นตัวเลขก็จะเห็นได้ว่าจำนวนแรงงานในภาคนี้ยังสูงเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือในปัจจุบันมีประชาชนประมาณ 30 ล้านคน (ร้อยละ 30 ของแรงงานทั้งหมด) ประกอบอาชีพค้าอุตสาหกรรมอยู่ในสหรัฐอเมริกา อีก 2 ล้านคนอยู่ในแคนาดา (ร้อยละ 22 ของแรงงานทั้งหมด) นอกจากกิจการค้าอุตสาหกรรมแล้ว แรงงานจำนวนอีกไม่น้อยมีอาชีพทางด้านการบริการและขนส่งสินค้าไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ

ที่กล่าวว่าอัตราการเพิ่มของแรงงานทางค้าอุตสาหกรรมไม่มากเท่าที่ควร เป็นเพราะว่าการเพิ่มของแรงงานด้านบริการได้ล้ำหน้ากว่าซึ่งเป็นลักษณะของสังคมที่พัฒนาแล้ว อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมก็ยังคงเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่มั่นคงแข็งแรงของโครงสร้างทางเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา รายได้ประมาณร้อยละ 30 ของสหรัฐมาจากอุตสาหกรรมโดยตรง แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นก็คือ อุตสาหกรรมกระตุ้นให้เกิดงานด้านบริการอีกมากมาย มหาศาลเพื่อบริการอุตสาหกรรมเอง และเพื่อบริการให้แก่ตลาดทั่ว ๆ ไป

วิวัฒนาการของอุตสาหกรรมในอเมริกา

อุตสาหกรรมในอเมริกาได้ผ่านประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกับกิจกรรมอื่น ๆ ในแองโกลอเมริกา กล่าวคือได้ขยายตัวและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านผลผลิตและรูปแบบของโครงสร้างและได้ผ่านการปรับตัวทางค่านิยมที่ที่แตกค่างกันไป

ในสมัยเริ่มแรกนั้นอุตสาหกรรมยังมีน้อยมาก เพราะในสมัยนั้นนโยบายสำคัญของเมืองมุ่งการค้ามากกว่าการผลิตสินค้าจากโรงงาน หลังจากได้รับอิสรภาพ-อุตสาหกรรมจึงมีโอกาขยายตัวออกไปมาก เพราะประชากรมีการขยายตัว มีการพัฒนาความรู้วิทยาการ การปรับปรุงการคมนาคมขนส่ง การใช้พลังงานในรูปแบบใหม่ นอกจากนี้ชาวอเมริกันยังมีความมั่นใจและมีจุดประสงค์ร่วมกันที่เข้มแข็งที่จะพัฒนาประเทศซึ่งส่งเสริมให้การเติบโตและการขยายตัวของอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

การพัฒนาอุตสาหกรรมปรากฏขึ้นเริ่มแรกทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของนิวอิงแลนด์และบริเวณตอนกลางของชายฝั่งแอตแลนติก จากนิวยอร์ก สู่ฟิลาเดลเฟียและบัลติมอร์ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นชุมชนแรก ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น ก่อนที่จะถึงสมัยรถไฟเส้นทางน้ำมีความสำคัญยิ่งยวดพลังงานที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมคือพลังงานจากน้ำที่ใช้หมุนเครื่องจักรกล เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศชื้นจึงมีลำน้ำหลายสายที่มีน้ำเพียงพอตลอดปีเหมาะแก่การพัฒนาพลังงาน เขตนิวอิงแลนด์ได้กลายเป็นบริเวณเกษตรกรรมและแหล่งชุมชนที่มีคนมาตั้งถิ่นฐานอยู่มาก ที่จริงแล้วการทำเกษตรในบริเวณนี้ไม่ค่อยเหมาะสมนักเนื่องจากดินไม่ค่อยดีและมีความลาดชันค่อนข้างสูง ความร่ำรวยของแถบนี้มาจากสิ่งอื่นเสียมากกว่าเกษตรกรรม เช่นมาจากการทำป่าไม้ การประมง และการค้าขายทางมหาสมุทร ผู้ที่ต้องการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมสามารถหานายทุนที่มีสปีริต เข้าร่วมด้วยไม่ยากนัก และการที่มีนายทุนสนับสนุนนี้เองที่กระตุ้นให้อุตสาหกรรมทอผ้าเคปโตในนิวอิงแลนด์ตั้งแคทศวรรษ 1790 แรงงานจำนวนไม่น้อย

ของภูมิภาคนี้ซึ่งเดิมเคยประกอบอาชีพทางการเกษตรแต่เมื่อมีการเปิดดินแดนตอนในประเทศที่เหมาะสมแก่การเกษตรมากกว่าแถบนิวอิงแลนด์จึงทำให้คนนิวอิงแลนด์หันงานผลิตทางการเกษตรขายไม่ออก ใ้หันมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแทน อาทิ อุตสาหกรรมทอผ้า เครื่องหนัง และโรงงานทำรองเท้า ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมสำคัญของนิวอิงแลนด์จนถึง ค.ศ. 1900

อุตสาหกรรมการทอเรือ กระบวนการเกี่ยวกับอาหาร (เช่นบรรจุกระป๋อง) ทำกระดาษ การพิมพ์ และอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเหล็ก ล้วนแล้วแต่เป็นอุตสาหกรรมในยุคแรกของนิวอิงแลนด์และอาณานิคมตอนกลางทั้งสิ้น อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเครื่องเหล็กเพิ่มความสำคัญมากขึ้นในเพนซิลเวเนียตะวันตก แต่ก็ยังพบกระจุกกระจายในอีกหลายบริเวณ ก่อนยุคเหล็กกล้าการถลุงเหล็กใช้ถ่านไม้แทนถ่านหิน อุตสาหกรรมจึงจำกัดอยู่แค่วิเวณท้องถิ่นเท่านั้น เพราะทั้งสินแร่เหล็กที่จะนำมาถลุงและถ่านไม้เป็นวัตถุดิบที่มีน้ำหนักมากขึ้นใหญ่ เสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งสูง ไม่เหมาะแก่การขนส่งเป็นระยะทางไกล ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีได้ก้าวหน้าขึ้นในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ลักษณะการผลิตจึงเปลี่ยนไป

หากย้อนกลับไปดูทฤษฎีขั้นตอนการพัฒนาเศรษฐกิจของโรสโทว์ที่ไค้กล่าวไว้ในตอนต้น จะพบว่าขั้นแรกคือขั้นสังคมโบราณ (traditional society) นั้น ไม่เคยเกิดขึ้นจริง ๆ ในอเมริกา เพราะผู้คนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานได้นำเอาประสบการณ์จากยุโรปเข้ามาใช้ในขั้นเตรียมทะยานบิน (Pre - conditions for take - off) เลยทีเดียว ทั้งสหรัฐและแคนาดาถูกสร้างโดยชาวอังกฤษและชาวยุโรปอื่น ๆ ที่พร้อมจะเปลี่ยนแปลงอยู่แล้ว สังคมโบราณ (ระบอบศักดินา) กำลังเสื่อมสลายลง คุณค่าของปัจเจกชนกำลังทวีความสำคัญขึ้น แนวความคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยกำลังเริ่มหยั่งราก สหิทธิทุนนิยมเริ่มพัฒนาขึ้นในขณะที่ความร่ำรวยที่เหลือเพื่อถูกแปลงเป็นเงินทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ เช่นการค้า การคมนาคมขนส่ง การพัฒนาพลังงานและอุตสาหกรรม ดังนั้นเราอาจกล่าวได้ว่าขั้นทะยานบินของสหรัฐนั้นเริ่มในทศวรรษ 1840 และของแคนาดาเริ่มในทศวรรษ 1890 การที่ทั้งสองประเทศได้รับอิสรภาพนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้อุตสาหกรรมก้าวหน้าอย่างที่ไ้เกิดขึ้น

ระยะทะยานบินของการขยายตัวครั้งยิ่งใหญ่เกิดขึ้นได้เพราะมีการขนส่งทางรถไฟเข้าช่วยทำให้สามารถชนวิศุคติบไปในระยะทางไกล ๆ ได้ในราคาถูกลง และยังเปิดสถานที่และภูมิภาคใหม่ ๆ (ที่ทางรถไฟตัดผ่าน) ที่ห่างไปจากเคมโกลด์อินเซิง นอกจากนั้นกิจการรถไฟยังเป็นลูกค้าใหญ่ของอุตสาหกรรมเหล็กกล้า ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ทศวรรษ 1850 เป็นต้นมา

พอถึงปี 1865 สหรัฐอเมริกาเริ่มเข้าสู่ช่วงของการอิมตัว (maturity) ซึ่งรอสโรว์ไคกล่าวไว้ว่าช่วงนี้ได้รับผลสำเร็จในปี 1900 ในระหว่างนี้การปรับปรุงรถไฟที่ใช้รางเหล็กกล้า การอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานจากต่างประเทศ และสมคูลระหว่างประชากรทวีปากร ที่เหมาะสมมากมีส่วนช่วยให้อุตสาหกรรมเติบโตอย่างรวดเร็ว จากปี 1865 ถึงสงครามโลกครั้งที่ 1 การเติบโตของอุตสาหกรรมมีผลโดยตรงต่อการขยายตัวของเมือง ช่วงระหว่างปี 1840 - 1900 นี้รัฐทางภาคเหนือล้วนแล้วแต่มีความเจริญรุดหน้าทางด้านอุตสาหกรรมทั้งสิ้น ในขณะที่รัฐทางภาคใต้อยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก นั่นคือภาคใต้อยังมุ่งด้านการเกษตรอยู่ เราไม่อาจกล่าวสรุปได้ง่าย ๆ ว่าเหตุที่ภาคใต้อยังอยู่ล้าหลังในด้านอุตสาหกรรมเป็นเพราะไม่สนใจที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ดังที่ไคกล่าวแล้วแต่ต้นว่าภาคเหนือและภาคใต้อมีความแตกต่างกันอยู่ในด้านประวัติการตั้งถิ่นฐานตั้งแต่เริ่มแรกโดยที่ภาคใต้นั้นได้ถูกพัฒนาให้เป็นภูมิภาคของระบบเกษตรกรรมเพื่อการค้าที่ให้ผลรางวัลด้านการเงินและด้านสังคมแก่กลุ่มคนบางกลุ่มเท่านั้น

นิวอิงแลนด์มีลักษณะตรงกันข้ามกับภาคใต้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะลักษณะภูมิประเทศที่ไม่เป็นใจให้มีการเกษตรที่ดีได้ คนนิวอิงแลนด์จึงมุ่งไปทางการค้าขายทางเรือและประมง ในขณะที่แถบตอนกลางของชายฝั่งแอตแลนติกนั้น บางส่วนก็ทำการเกษตรแต่บางบริเวณก็หันไปประกอบอาชีพที่ไม่ใช่เกษตรกรรม เมื่อมีเส้นทางรถไฟตัดผ่านสถานที่บางแห่งก็มีความสำคัญเพิ่มจากเคม อาทิเช่น นิวยอร์กได้กลายเป็นจุดศูนย์กลางการเคลื่อนไหวจากตอนในประเทศออกไปทางตะวันออกตามแนวหุบเขา

โมซอกและลุ่มน้ำฮักสัน การพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กกล้าซึ่งนับว่าเป็นอุตสาหกรรมใหม่ของยุคนั้น ทำให้มีการใช้วัตถุดิบคือถ่านหินบิทูมินัสจากแถบแอปปะเลเซียน และสินแร่เหล็กจากแถบภูเขาเมซาบี (มินเนโซตา) มาก บริเวณที่เหมาะสมแก่การตั้งโรงงานผลิตเหล็กกล้าจึงได้แก่บริเวณที่อยู่ระหว่างแหล่งวัตถุดิบทั้งสอง อย่างเช่นเมืองพิตสเบิร์กซึ่งอยู่บน ที่ที่แม่น้ำ Monongahela และ Allegeny พบกัน และเมืองคลีฟแลนด์ อิริและชิคาโก ซึ่งล้วนแล้วแต่อยู่บนฝั่งทะเลสาบทั้งห้า ที่ว่าเมืองเหล่านี้มีที่ตั้งเหมาะสมก็เพราะถ่านหินจะถูกขนส่งโดยเส้นทางรถไฟไปพบกับเหล็กซึ่งถูกขนส่งโดยทางน้ำ ภูมิภาคระหว่างแอปปะเลเซียนกับทะเลสาบทั้งห้า และภูมิภาครอบ ๆ ทะเลสาบมีความสำคัญเพิ่มขึ้นในฐานะภูมิภาคที่ประกอบวัตถุดิบขึ้นเป็นสินค้า นอกจากนั้นสินค้าเกษตรกรรมภายในประเทศยังถูกขนส่งออกสู่ตลาดใ้ได้ง่ายขึ้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นอุตสาหกรรมภายในประเทศด้วยทางหนึ่ง

ส่วนภาคใต้นั้นอยู่ไกลจากโครงข่ายการขนส่งที่พัฒนาขึ้นใหม่ ก็ยังคงรุ่งเรืองในการผลิตทางการเกษตรสำหรับตลาดต่างประเทศ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าภาคใต้อย่างทำหน้าที่เหมือนเป็นอาณานิคมเหมือนเคิม อุตสาหกรรมนั้นมีอยู่บ้างทั้งก่อนและหลังสงครามกลางเมือง แต่ก็ไม่เคยเติบโตในอัตราที่เทียบเท่ากับอุตสาหกรรมในภาคเหนือ แต่อย่างไรก็ดี ยิ่งไปกว่านั้นภายหลังสงครามกลางเมือง ความอ่อนแอқанอุตสาหกรรมในภาคใต้อิงปรากฏอย่างชัดเจน และสถานการณ์อีกหลาย ๆ ประการยิ่งทำให้การเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของภาคใต้อันหนักไปจากเกษตรกรรมยิ่งหาได้ยากยิ่งขึ้น

ระบบเกษตรกรรมของภาคใต้อันเสียยิ่งกว่าระบบทางเศรษฐกิจ เพราะใต้อิงรากลึกจนกลายเป็นระบบทางสังคม ซึ่งแฝงแนวความคิดทางการเมืองเอาไว้ด้วย ผู้ที่ต่อต้านความพยายามที่จะเปลี่ยนโฉมหน้าของภาคใต้อันกลายเป็นลักษณะของชุมชนอุตสาหกรรมเป็นเพราะใต้อิงตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจนั้นจะมีผลต่อลักษณะทางสังคมและการเมืองมาก ความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกลุ่มต่าง ๆ อาจ

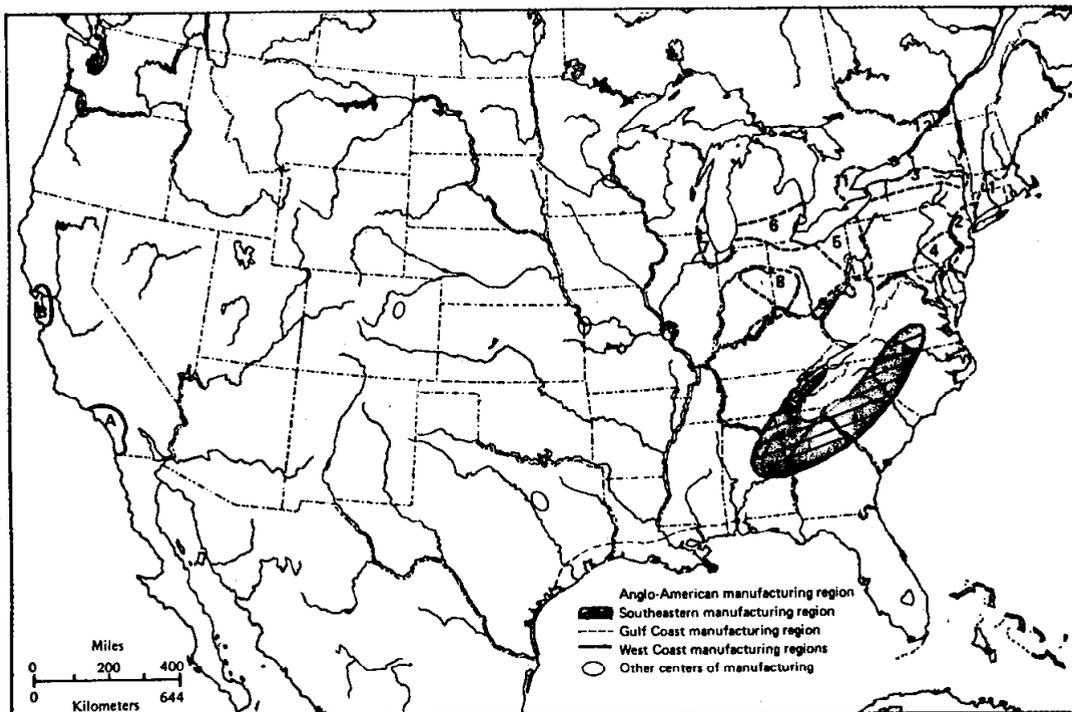
เปลี่ยนไปในขณะที่โครงสร้างทางสังคมที่เข้มงวดจะถูกทำลายลงในสภาพแวดล้อมแบบชุมชนเมือง การคัดจิตใจกลับเข้าสู่ระบบเกษตรกรรมแบบเดิมนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่าอำนาจทางการเมืองยังคงตกอยู่ในมือของพวกเขาเจ้าของไร่นาคือใหญ่อยู่ แม้แต่ระบบทางการศึกษาก็สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่มีอิทธิพลกว่าของคนกลุ่มนี้ ผู้นำยังคงปล่อยปละละเลยไม่รับนิคมชอบที่จะให้คนหัว ๆ ไปได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง

ดังนั้นพอมาถึงทศวรรษ 1930 ซึ่งถือว่าเป็นระยะเวลาที่กระบวนการพัฒนาอุตสาหกรรมมาได้ถึงวัยอิมมัตูร์นั้น เราจึงมองเห็นความแตกต่างระหว่างภูมิภาคได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ภูมิภาคคานธีและตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคของ เมือง-อุตสาหกรรม ซึ่งประกอบไปด้วยภูมิภาคย่อย ๆ จำนวนงานไปแต่ละประเภทและมีการเกษตรปรากฏอยู่ด้วย ประชาชนมีรายได้สูง มีมาตรฐานการครองชีพที่ดี มีการแลกเปลี่ยนสินค้า ชาวสารผู้คน ซึ่งกันและกันอย่างเข้มข้นนั้น ภาคใต้อาจยังมีระบอบการเป็นเมืองท่า อุตสาหกรรมมีการเติบโตที่จำกัด ทั้งคนผิวขาวและนิวกวที่ยากจนยังมีอยู่มากในชุมชนชนบทที่มีผู้คนแออัดเกินไป

ต่อไปจะได้อธิบายถึงอุตสาหกรรมในภูมิภาคที่สำคัญ ๆ ของแองโกลอเมริกา ซึ่งได้แก่ บริเวณตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และบริเวณชายฝั่งตะวันตกของสหรัฐ ตลอดจนอุตสาหกรรมในประเทศแคนาดา ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (ดูรูป 11.2)

1. อุตสาหกรรมภายในภูมิภาคศูนย์กลาง (coreland) ของสหรัฐอเมริกา

ภูมิภาคอุตสาหกรรมของอเมริกากลางและบริเวณกว้างขวางและประกอบไปด้วยย่านอุตสาหกรรมที่มีความชำนาญพิเศษแตกต่างกันไปมากมาย ถ้าใช้จำนวนแรงงานเป็นดัชนีในการวัดแล้ว บริเวณตอนใต้ของนิวอิงแลนด์เป็นบริเวณที่มีอุตสาหกรรมมากที่สุดในสหรัฐอเมริกา การที่ย่านนี้เป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมเพราะเป็นเขตแรกที่อุตสาหกรรมเริ่มต้นขึ้นและเติบโตรวดเร็วมากอันได้แก่ อุตสาหกรรมทอผ้าและอุตสาหกรรมเครื่องหนัง อย่างไรก็ตามในศตวรรษนี้ ภูมิภาคนี้ ต้องประสบปัญหาภัยร้ายแรงทางเศรษฐกิจหลายประการด้วยกัน อันเนื่องมาจากสาเหตุต่อไปนี้

Anglo-American Manufacturing Region

- 1 New England District
 - Electrical machinery
 - Machinery
 - Fabricated metals
 - Textiles
 - Electronic products
 - Apparel
- 2 Greater New York District
 - Apparel
 - Printing and publishing
 - Machinery
 - Food processing
 - Fabricated metals
 - Chemicals
- 3 Central New York District
 - Electrical machinery
 - Chemicals
 - Optical machinery
 - Iron and steel
- 4 Mid-Atlantic District
 - Apparel
 - Iron and steel
 - Chemicals
 - Food processing
 - Machinery
- 5 Pittsburgh-Cleveland District
 - Iron and steel
 - Machinery
 - Electrical equipment
 - Rubber
 - Machine tools
- 6 Southeast Michigan District
 - Automobiles
 - Iron and steel
- 7 Lake Michigan District
 - Iron and steel
 - Fabricated metals
 - Machinery

Printing and publishing

- 8 Southwest Ohio-Eastern Indiana District
 - Electrical machinery
 - Iron and steel
 - Fabricated metals
 - Machinery
 - Electrical machinery
 - Paper manufacturing
- 9 Great Kanawha and Middle Ohio Valley District
 - Chemicals
 - Primary metal
 - Glass
- 10 St. Louis District
 - Transportation equipment
 - Iron and steel
 - Fabricated metals
 - Food processing
- 11 Ontario Peninsula District (Canada)
 - Iron and steel
 - Machinery
 - Chemicals
 - Food processing
- 12 St. Lawrence Valley District (Canada)
 - Pulp and paper
 - Primary metals (aluminum)
 - Textiles
 - Apparel

Southeastern Manufacturing Region

- Textiles
- Apparel
- Transportation equipment
- Furniture
- Food processing
- Lumber
- Primary metals

Gulf Coast Manufacturing Region

- Petroleum refining
- Chemicals
- Primary metals (aluminum)

West Coast Manufacturing Regions

- A Los Angeles-San Diego District
 - Aircraft
 - Electrical equipment
 - Automobile assembly
 - Apparel
 - Petroleum refining
- B San Francisco District
 - Food processing
 - Shipbuilding
 - Machinery
- C Pacific Northwest (Portland-Seattle) District
 - Aircraft
 - Lumber products
 - Food processing

Other Centers of Manufacturing

- Kansas City
 - Food Processing
 - Automobile assembly
- Minneapolis-St. Paul
 - Food processing
 - Machinery
 - Fabricated metals
- Dallas-Fort Worth
 - Transportation equipment
 - Food processing
- Denver-Pueblo
 - Food processing
 - Chemicals
 - Iron and steel

รูป 11.2 ภูมิภาคอุตสาหกรรมในแองโกลอเมริกา

ก. บริเวณที่ต้องพึ่งพาสินค้าแคชเชียนิกเคียวหรือไม่กี่ชนิด มีอัตราการเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจมาก หากต้องแข่งขันกับคู่แข่งที่สามารถผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

ข. มีการเปลี่ยนแปลงความสำคัญของบางบริเวณ เช่น เขตนิวอิงแลนด์ ในสมัยเริ่มต้นอุตสาหกรรมกับสมัยที่อุตสาหกรรมถึงระยะอิ่มตัวนั้นต่างกัน เพราะค่าจ้างแรงงานถีบตัวสูงขึ้น ภาษีอากรเพิ่มมากขึ้นและพลังงานที่ใช้ต้องส่งมาจากต่างประเทศ นอกจากนั้นประชากรเพิ่มขึ้นทางตะวันตกทำให้ตลาดทางฝั่งตะวันออกที่นิวอิงแลนด์ตั้งอยู่เริ่มลดความสำคัญลง แทนที่จะเป็นศูนย์กลางตลาดของประเทศกลับกลายเป็นเขตรอบ ๆ ของศูนย์กลางแทน

ด้วยสาเหตุเหล่านี้ทำให้นิวอิงแลนด์หันมาผลิตสินค้าที่มีราคาสูง เช่น พวกอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องไฟฟ้า อาวุธ เครื่องจักร และเครื่องมือ ที่สามารถสู้กับค่าขนส่งราคาสูง ค่าพลังงาน ตลอดจนค่าแรงงานที่มีราคาแพงได้ ดังนั้นนิวอิงแลนด์จึงเป็นตัวอย่างที่ดีที่แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างทางอุตสาหกรรมของภูมิภาคใด ๆ อาจเปลี่ยนไปได้ โดยไม่มีทางเลือกนัก

มหานครนิวยอร์กมีโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ มากมายหลายชนิดที่สุดในสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เพราะนิวยอร์กตั้งอยู่ ณ ปากแม่น้ำฮัดสัน เป็นเมืองท่าของดินแดนภายในที่ร่ำรวยและนิวยอร์กเองมีประชากรจำนวนมากซึ่งเป็นทั้งผู้ผลิตและตลาดรับซื้อสินค้า ถึงประมาณร้อยละ 11 ของอุตสาหกรรมของสหรัฐ อุตสาหกรรมมีนานาประเภท อาทิ อุตสาหกรรมกระดาษ ผลิตหนังสือ ทำเครื่องจักร อุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหาร โลหะ และกลั่นน้ำมัน นอกจากนั้นยังเป็นศูนย์รวมของอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าอีกด้วย

อุตสาหกรรมเกี่ยวกับเหล็กกล้าปรากฏอยู่ 3 บริเวณใหญ่ ๆ ด้วยกัน ลักษณะเด่นของอุตสาหกรรมนี้คือก่อให้เกิดความเฉื่อย (inertia) นั่นคือถ้าเกิดขึ้น

ที่ใดมักยากที่จะย้ายไปตั้งที่อื่น ไร่นานสูงมาก และก่อให้เกิดความสัมพันธ์หลาย ๆ แบบ กับอุตสาหกรรมอื่น ๆ อีกมากมายหลายประเภท ย่านอุตสาหกรรมเหล็กกล้าทั้ง 3 ได้แก่

ก. บริการที่เป็นเหมือนวงกลมล้อมรอบบัลติมอร์ พิตสเบิร์ก เบชเลเฮม และแอสบอร์ก ในรัฐเพนซิลเวเนีย มีการผลิตเหล็กกล้าในเมืองเหล่านี้ และมี อุตสาหกรรมท่อเรือ (ตามลำน้ำเคสลาแวร์ และอ่างเซสฟิง) และอุตสาหกรรม เกี่ยวกับเครื่องจักรกลอีกหลายชนิด อุตสาหกรรมเหล็กกล้าในบริเวณนี้ได้ขยายตัวออกไป เพราะอยู่ไกลจากตลาดทางฝั่งตะวันออก (หรือไกลอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ใช้เหล็กกล้าเป็น วัตถุดิบ) และใกล้เส้นทางขนส่งทางน้ำออกสู่ตลาดภายนอก ซึ่งความใกล้ชิดกับเส้นทาง ขนส่งทางน้ำดังกล่าวทวีความสำคัญยิ่งขึ้นเนื่องจากการส่งสินแร่ เหล็กเข้ามาดูจจาก ต่างประเทศมากยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นเมืองที่ตั้งบนเส้นทางน้ำยังกลายเป็นศูนย์กลางน้ำมัน ปิโตรเลียมและอุตสาหกรรมเบโตร์ เคมีอีกหลายชนิดอีกด้วย

ข. บริเวณที่เป็นเหมือนสามเหลี่ยม ได้แก่ พิตสเบิร์ก โทเลโด (รัฐโอไฮโอ) และอีรี (รัฐเพนซิลเวเนีย) ย่านนี้เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเหล็กกล้าที่เก่าแก่ที่สุดของ สหรัฐอเมริกาเพราะมีข้อได้เปรียบกว่าที่อื่นในระยะแรก กล่าวคืออยู่ระหว่างเทือกเขา แอปพาเลเชียนอันเป็นแหล่งถ่านหินชนิดดีกับทะเลสาบใหญ่ทั้งห้าซึ่งเป็นแหล่งสินแร่ เหล็ก อย่างไรก็ดีตามในัจจุบันสถานการณ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเหล็กกล้าในบริเวณนี้ได้เปลี่ยนไป เพราะมีการส่งสินแร่ เหล็กจากอเมริกาใต้มาเป็นวัตถุดิบ ทำให้โรงงานขยายไปทางคาน ซายฝั่งตะวันออกแถบบัลติมอร์ และสินแร่เหล็กบางส่วนส่งมาจากแคนาดาตามลำน้ำ เซนต์ลอเรนซ์ ซึ่งสามารถส่งต่อเข้าไปตอนในตามเส้นทางเซนต์ลอเรนซ์ ซีเวย์ ที่ได้ ขุดเชื่อมต่อเข้ากับทะเลสาบใหญ่ทั้งห้า ทำให้สะดวกต่อการส่งเข้าโรงงานในดีทรอยต์ และชิคาโก และส่งไปยังตลาดในภูมิภาคตะวันตกกลาง

ค. บริเวณทะเลสาบมิชิแกน มีอุตสาหกรรมเหล็กกล้าตั้งอยู่ในแกรี ชิคาโก และมีลวอที่ซึ่งส่งเหล็กกล้าที่ผลิตได้ไปเป็นวัตถุดิบแก่อุตสาหกรรมเครื่องจักรยนต์ต่าง ๆ ที่ตั้งบริเวณนี้ได้เปรียบมาก เพราะสินแร่เหล็กถูกส่งมาทางทะเลสาบทั้งห้ามาพบกับ

ถ่านหินที่ส่งมาจากอิลลินอยส์ เคนซัคกี และเวอร์จิเนียตะวันตก ชิคาโกเองนั้นกลายเป็น ศูนย์กลางการขนส่งทางน้ำและทางรถไฟที่สำคัญที่ทำให้เกิดโรงงานประกอบสิ่งต่าง ๆ ขึ้น แดงนี้ ตลอดจนงานค้าบริการจำหน่ายสินค้าออกไปยังที่ต่าง ๆ เช่นคัลเลอร์เนคส์ซีเวย์ ช่วยเปิดศักราชใหม่ของการขนส่งทางน้ำเข้าไปยังพื้นที่ตอนในแผ่นดินให้สามารถติดต่อ ทางน้ำกับยุโรปได้สะดวก ทางค้าไม้ของทะเลสาบมิชิแกนเน้นหนักไปค้าอุตสาหกรรม ประกอบรถยนต์และผลิตภัณฑ์ส่วนรถยนต์ เช่นที่คิทรอยท์ อุตสาหกรรมรถยนต์ใช้วัตถุดิบคือ เหล็กกล้าเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงผลักดันให้อุตสาหกรรมเหล็กกล้าเจริญขึ้นด้วย

ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับภูมิภาคอุตสาหกรรมในอเมริกาใต้ก็คือปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นพิษ ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิต อันทำให้คุณภาพของบ้านเรือน อากาศ น้ำ เสียหายได้ เมืองอุตสาหกรรมเกือบทั้งหมดเริ่มเข้มงวดกับปัญหามลพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว

2. อุตสาหกรรมในภาคใต้ ก่อนที่จะกล่าวถึงอุตสาหกรรมในภาคใต้ จะกล่าวถึงการปฏิวัติทางเศรษฐกิจในภาคใต้อีกก่อน

เราไม่อาจเจาะจงลงไปได้ว่าการปฏิวัติทางเศรษฐกิจในภาคใต้นั้นคลุมช่วง เวลาใด ทั้งนี้เพราะว่าในขณะนี้เรายังถือว่าเป็นช่วงที่ภาคใต้อาจกำลังมีการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจอยู่เช่นกัน แต่ถ้าจะกำหนดว่าการเริ่มต้นของอุตสาหกรรมเกิดเมื่อใดก็พอจะ กล่าวได้ว่าเริ่มขึ้นในช่วงทศวรรษ 1880 เมื่อมีขบวนการที่เรียกว่า "ไต้ใหม่" หรือ "New South" เกิดขึ้น ขบวนการนี้ถือว่าภาคใต้จะพัฒนาไปเจริญสืบไปดังตอนเหนือจะ พัฒนาค้าอุตสาหกรรม แต่ในคอนนั้นมิใช่เชื่อและดำเนินการตามแนวความคิดดังกล่าว เพียงไม่กี่คน แม้แต่เมื่อเวลาล่วงเลยมาจนถึง ค.ศ. 1900 ความคิดเก่าที่เชื่อมั่นใน ระบบเกษตรกรรมก็ยังมีอิทธิพลมากในภาคใต้

อุตสาหกรรมแรกที่ปรากฏขึ้นในภาคใต้คืออุตสาหกรรมทอผ้า ในคริสต์ ศตวรรษที่ 19 อุตสาหกรรมประเภทนี้มีความสำคัญมากในนิวอิงแลนด์ แต่พอมาถึง คริสต์ศตวรรษที่ 20 เมื่ออุตสาหกรรมในภูมิภาคนิวอิงแลนด์เริ่มเข้าสู่ขี้นค้ำ

ค่าจ้างแรงงานก็เพิ่มสูงขึ้น มีการรวมตัวกันเป็นสหภาพกรรมกรเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ จากนายจ้าง พลังงานมีราคาสูงขึ้นเพราะถ่านหินถูกส่งเข้ามาจากที่อื่น เครื่องจักร เครื่องยนต์เริ่มเสื่อมคุณภาพ ประสิทธิภาพในการผลิตลดลงแม้แต่อาคารโรงงานก็เก่าแก่ทรุดโทรมลง ผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็คืออุตสาหกรรมทอผ้าในนิวอิงแลนด์บิ๊คตัวลง และโรงงานใหม่ถูกสร้างขึ้นในภาคใต้เนื่องจากค่าแรงถูกกว่า อยู่ใกล้แหล่งผลิตวัตถุดิบ (ฝ้าย) มากกว่า ค่าพลังงานและค่าภาษีถูกกว่า พอถึงปี 1930 โรงงานอุตสาหกรรมทอผ้ากว่าครึ่งหนึ่งในสหรัฐได้ย้ายมาตั้งอยู่ในภาคใต้ ในปัจจุบันโรงงานทอผ้าฝ้ายประมาณร้อยละ 90 ทอผ้าใยสังเคราะห์ร้อยละ 75 และทอผ้าขนสัตว์ร้อยละ 40 ตั้งอยู่ในภาคใต้

ถ้าพิจารณาต่อไปในรายละเอียดจะพบว่าโรงงานอุตสาหกรรมทอผ้าที่ย้ายไปตั้งอยู่ในภาคใต้นั้นอยู่ในเขตใกล้กับ The Blue Ridge พิคมอนด์ และบางแห่งในบริเวณ Ridge and Valley โดยเฉพาะอย่างยิ่งในนอร์ทและเซาท์แคโรไลนา การที่เขตพิคมอนด์มีอุตสาหกรรมประเภทนี้มากเป็นเพราะได้เกิดความเสียหายทางด้าน การเกษตรมากในช่วงศตวรรษนี้ ดินถูกกัดเซาะพังทลาย แมลงรบกวนไรฝ้าย ประชาชนชาวชนบทมีจำนวนมากขึ้น และรัฐเปลี่ยนนโยบายทางด้านเกษตรกรรมโดยมุ่งที่จะเปลี่ยนจากเกษตรกรรมไปเป็นอย่างอื่นหลังปี 1930 นอกจากนั้นเขตพิคมอนด์ยังมีโอกาสใช้พลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้ในราคาถูกจากโครงการ Tennessee Valley Authority อีกด้วย

อัตราการเติบโตของอุตสาหกรรมในภาคใต้ได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา และมีมากขึ้นยิ่งขึ้น นอกจากอุตสาหกรรมทอผ้าแล้วยังมีอุตสาหกรรมเสื้อผ้า อุตสาหกรรมทำเยื่อกระดาษและกระดาษ อุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหาร และอุตสาหกรรมเกี่ยวกับป่าไม้ แถบอ่าวเม็กซิโกมีอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน อุตสาหกรรมเปโตรเคมีคัล ในปัจจุบันอุตสาหกรรมในภาคใต้ได้ก้าวหน้าถึงขั้นที่ว่าก่อให้เกิด

อิทธิพลทวีคูณ (multiplier effect) เพราะตลาดภายในภูมิภาคเองมีขนาดใหญ่ขึ้น ทำให้อุตสาหกรรมเกิดการขยายตัว ตัวอย่างของอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อตลาดภายในภูมิภาคได้แก่ อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ในหลุยส์เซียน่า แอตแลนตา และคัลลาส การเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่แบบเกษตร - ชนบท มาเป็นอุตสาหกรรม - เมือง หมายถึงรายได้ของประชากรดีขึ้น รูปแบบการอุปโภคบริโภคเปลี่ยนไป จึงทำให้ความสำคัญของตลาดที่เคยเป็นคนชนบทเพิ่มขึ้นมากด้วย

ภูมิภาคอุตสาหกรรมในภาคใต้อยู่บริเวณที่คมอนท์ทอนส์ และบริเวณใกล้เคียงในแอละบามาตั้งแต่เคนวิลล์ (รัฐเวอร์จิเนีย) ไปถึงเบอร์มิงแฮม (รัฐแอละบามา) เป็นเขตอุตสาหกรรมเบา (ทอผ้า เลื่อนผ้า อาหาร และเครื่องตกแต่งบ้าน) เขตนี้ดึงดูดความสนใจของอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพราะค่าแรงถูกกว่าที่อื่น แรงงานส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท ส่วนโรงงานมักอยู่ในเขตเมือง ยกเว้นในเมืองใหญ่ 2 เมืองคือ แอตแลนตาและเบอร์มิงแฮม อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมบางประเภทก็ไม่ได้เน้นเรื่องแรงงานราคาถูกเท่าไรนัก แต่ถูกดึงดูดให้ไปตั้งอยู่ในภาคใต้ เพราะจะได้ใช้พลังงานจากไฟฟ้าพลังน้ำราคาถูกจากแถบแอปปะเลเซียนหรือใช้ถ่านหินจากแถบแอปปะเลเซียนเป็นพลังงาน

อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้อุตสาหกรรมในภาคใต้เจริญขึ้นมากนั่นคือ ทรัพยากรที่ภาคใต้อาศัยอยู่นั่นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรชายฝั่งอ่าวเม็กซิโก ในย่านนี้มีลักษณะต่างไปจากย่านอุตสาหกรรมอื่น ๆ ของอเมริกาตรงที่ไม่ได้มีอุตสาหกรรมอยู่หนาแน่นในบริเวณเดียวกัน แต่ประกอบไปด้วยศูนย์กลางเล็ก ๆ กระจุกกระจายกันอยู่เริ่มจาก Corpus Christi (รัฐเท็กซัส) ไปจนถึง Mobile (รัฐแอละบามา) ทรัพยากรที่มีอยู่ในบริเวณนี้มีอาทิ ปิโตรเลียม เกลือ กำมะถัน ผลผลิตทางเกษตรและถ่านหินที่ใช้เป็นพลังงานที่ค้างซึ่งเป็นชายฝั่งมหาสมุทรทำให้สะดวกแก่การขนส่งติดต่อกับตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในแถบนี้ได้แก่

โรงงานกลั่นน้ำมัน เปโตรเคมีคัล และเคมีภัณฑ์อื่น ๆ โรงงานถลุงอลูมิเนียมที่นำวัตถุดิบ (บอกไซต์) มาจากจาไมกาและกายอานา อุตสาหกรรมอาหารจากน้ำตาลและข้าวเจ้า และอุตสาหกรรมเหล็กกล้าที่ใช้สินแร่จากทั้งต่างประเทศและภายในท้องถิ่นเอง จะเห็นได้ว่า ย่านชายฝั่งมีอุตสาหกรรมหนักหลายประเภทที่จะสร้างเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อีกหลายประเภท

ย่าน Birmingham - Gadsden ในรัฐแอละแบมา มีอุตสาหกรรมผลิตเหล็กกล้าซึ่งเริ่มต้นจากสถานการณ์เฉพาะตัว กล่าวคือวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตไม่ว่าจะเป็นถ่านหิน สินแร่เหล็กหรือหินปูนล้วนแล้วแต่หาได้ในย่านใกล้เคียงกันทั้งสิ้น ดังนั้น บริเวณดังกล่าวจึงกลายเป็นศูนย์กลางเหล็กกล้าที่สำคัญของภาคใต้

ส่วนบริเวณที่ราบชายฝั่งในภาคใต้นั้น มีอุตสาหกรรมเยื่อกระดาษและกระดาษ อุตสาหกรรมผลิตไม้สักจากไม้สน ซึ่งได้ขยายตัวอย่างกว้างขวางนับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากป่าไม้ในบริเวณนี้เติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้ง แอตแลนติกและฟลอริดาเป็นชื่อในฐานะศูนย์กลางการผลิตเครื่องบิน ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต่างจากอุตสาหกรรมโดยทั่ว ๆ ไปของภาคใต้ แต่เมืองทั้งสองเติบโตเนื่องมาจากท่าหน้าที่ในฐานะศูนย์กลางของภูมิภาคมากกว่ามาจากอุตสาหกรรม

3. อุตสาหกรรมบริเวณชายฝั่งตะวันตก ประมาณร้อยละ 10 ของอุตสาหกรรมของสหรัฐตั้งอยู่บนฝั่งแปซิฟิก บริเวณที่มีอุตสาหกรรมรวมกันอยู่มากคือนครลอสแอนเจลิส ซึ่งเป็นที่ตั้งของอุตสาหกรรมหลายประเภท ที่สำคัญมีอาทิอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเครื่องบิน อากาศยาน อาหาร เปโตรเคมีคัล และอุตสาหกรรมเสื้อผ้า

ผลผลิตทางการเกษตรและการประมงของแคลิฟอร์เนียกระตุ้นให้เกิดอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหารขึ้น ซึ่งได้ดำรงความสำคัญมาจนถึงทศวรรษ 1940 พอมาถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ใ้มีการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ เครื่องบินและการต่อเรือ ซึ่งการผลิตอาวุธยังคงความสำคัญมาจนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นก็มีอุตสาหกรรมเกี่ยวกับ

รถยนต์ ชิ้นส่วนของเครื่องไฟฟ้า เสื้อผ้า และเบโตร์เคมีคัลที่เป็นอุตสาหกรรมสำคัญของ
โครงสร้างอุตสาหกรรมของแคลิฟอร์เนีย การที่อุตสาหกรรมของแคลิฟอร์เนียเจริญขึ้นนั้น
ไม่ใช่เป็นเพราะว่ามีทรัพยากรในท้องถิ่น หรือว่าเป็นเพราะสามารถส่งสินค้าไปยัง
ตลาดใหญ่นับตั้งแต่วันออกได้แต่เป็นเพราะตลาดท้องถิ่นเองมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว
มีผู้คนอพยพจากบริเวณต่าง ๆ ของสหรัฐเข้าไปอยู่ในแคลิฟอร์เนีย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ทางภาคใต้ของแคลิฟอร์เนีย คิวเวเทคนี้ อุตสาหกรรมนานาประเภทเช่นพวกที่ไม่ต้องการ
วัตถุดิบหรือพลังงานที่มีราคาสูงก็ได้ย้ายตามประชาชนที่อพยพเข้ามาด้วย

สำหรับด้านตะวันตกเฉียงเหนือของแปซิฟิกมีอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหาร
(นมเนย ผลไม้ ผัก และปลา) อุตสาหกรรมเกี่ยวกับผลผลิตจากป่าไม้ การถลุงโลหะ
(อลูมิเนียม) และโรงงานประกอบเครื่องบิน อย่างไรก็ตามในย่านนี้เน้นอุตสาหกรรม
ที่ใช้วัตถุดิบท้องถิ่นและใช้ไฟฟ้าพลังน้ำจากแม่น้ำโคสต์เบียเป็นพลังงาน การที่ย่านนี้
อยู่ไกลจากฝั่งตะวันออกจึงเป็นตลาดใหญ่ และมีตลาดท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กจึงเป็นการจำกัด
การเติบโตอยู่มาก

4. อุตสาหกรรมในแคนาดา อุตสาหกรรมในประเทศแคนาดามีความสำคัญ
ทางเศรษฐกิจของประเทศไม่แพ้ในสหรัฐอเมริกา เราอาจกล่าวได้ว่าเศรษฐกิจด้าน
อุตสาหกรรมของแคนาดานั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเศรษฐกิจของสหรัฐมากดังที่ได้
จากบริเวณการค้าชายแดนเปลี่ยนระหว่างประเทศทั้งสองและการลงทุนจำนวนมหาศาล
ของสหรัฐในภาคอุตสาหกรรมในแคนาดา

ช่วงทะยานขึ้นของการพัฒนาเศรษฐกิจของแคนาดาเริ่มในช่วงทศวรรษ 1890
และเป็นการเริ่มกันพร้อม ๆ กับการเติบโตอย่างใหญ่หลวงในทางเศรษฐกิจ การที่
ช่วงทะยานขึ้นของแคนาดาช้ากว่าของสหรัฐถึง 50 ปีนั้นเป็นเพราะ

ก. แคนาดาที่มีลักษณะทางกายภาพที่ไม่เหมาะสมแก่การตั้งถิ่นฐาน ทำให้มีคนอพยพเข้ามาน้อย

ข. แคนาดาได้รับเอกราชช้ากว่าสหรัฐ ในช่วงที่ยังเป็นอาณานิคมอยู่ นั้น การพัฒนาทางเศรษฐกิจทำได้ยากมาก

ค. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างแคนาดากับสหรัฐมีอยู่จำกัดมาก จนกระทั่งอุตสาหกรรมของสหรัฐเองได้ถึงจุดอิ่มตัว และได้ขยายเศรษฐกิจครอบคลุมไปจนถึงภาคใต้ หลังจากนั้นจึงได้กระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมแคนาดา

กิจกรรมการค้าในศตวรรษที่ 19 นั้น มีการค้าขายเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งอาหารไปให้ยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวอังกฤษ หลังปี 1840 เมื่ออังกฤษหันไปใช้นโยบายค้าขายอย่างเสรี แคนาดาจึงไม่อยู่ในฐานะคู่ค้าที่ได้เปรียบกับอังกฤษอีกต่อไป

พอถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกาได้ถึงช่วงอิ่มตัวและย่างเข้าสู่ช่วงการบริโภคนิยมสูง ซึ่งตลาดที่ค่อนข้างกว้างบริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือนั้น อยู่ใกล้ชิดกับประชากรและทรัพยากรธรรมชาติของแคนาดา การที่แคนาดาที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่กว้างและสหรัฐอเมริกามีประสบความสำเร็จด้านเศรษฐกิจนั้น มีส่วนทำให้มีการนำทรัพยากรของแคนาดามาใช้และกระตุ้นให้แคนาดาเจริญขึ้นได้ ดังนั้นความสัมพันธ์ด้านการค้าที่เคยมีระหว่างแคนาดากับอังกฤษ ได้เริ่มเปลี่ยนเป็นความสัมพันธ์ด้านอุตสาหกรรมระหว่างแคนาดากับสหรัฐอเมริกา ในขณะที่เดียวกันมีการสร้างทางรถไฟในมณฑลต่าง ๆ ในเขตทุ่งหญ้าแพรรีของแคนาดา ทำให้เกิดการอพยพของประชากรและการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างมณฑลต่าง ๆ เช่น ชาวซาสิบรทุกไปทางตะวันออก ทำให้เกิดการเติบโตของชุมชนที่สถานีรถไฟ และเมืองท่าปลายทางสินค้าประเภทอาหาร เครื่องนุ่งห่มและไม้ซุง ถูกส่งไปทางตะวันตก เพื่อสร้างบ้านเรือน ขยายชุมชนในเขตแพรรี ซึ่งผลที่สุดในเขตนี้เองที่มีพื้นที่ทางการเกษตรของแคนาดาอยู่ถึงร้อยละ 80

อุตสาหกรรมและสินค้าออกของแคนาดาเกี่ยวข้องกับสินค้าในชั้นปฐมภูมิมาก ในระยะแรกนั้นก็กิจกรรมที่สำคัญคือการประมงและค้าขนสัตว์ ต่อมาเป็นการปลูกข้าวสาลี ทำป่าไม้และซุกแร่ต่าง ๆ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อเศรษฐกิจของแคนาดาเริ่มฟื้นตัวขึ้น สินค้าปฐมภูมิจึงค่อย ๆ ลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในออนตาริโอ แต่สินค้าประเภทนี้ก็ยังครองความเด่นในเศรษฐกิจของแคนาดาอยู่เช่นเดิม ปัจจุบันสินค้าออกที่สำคัญของแคนาดาได้แก่ ข้าวสาลี โลหะ (สินแร่หรือถลุง) ผลิตภัณฑ์จากป่าไม้และการท่องเที่ยว

การเติบโตในช่วงต้นของคริสต์ศตวรรษที่ 20 นั้น เป็นผลสะท้อนจากการขยายตลาดและทุนของสหรัฐอเมริกา แคนาดานั้นเกรงไปว่าที่ตนตั้งอยู่ใกล้กับสหรัฐ จะทำให้มีฐานะเป็นเพียงผู้ผลิตวัตถุดิบให้สหรัฐ หรือเป็นอาณานิคมทางเศรษฐกิจของสหรัฐเท่านั้น ดังนั้นแคนาดาจึงเริ่มใช้ภาษีเป็นเครื่องมือ โดยสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบมาผ่านกระบวนการผลิตเพื่อให้สินค้ามีราคาสูงเสียก่อนที่จะส่งสินค้านั้นออกไปยังตลาดภายนอก อย่างไรก็ตามวิธีการใช้ภาษีเป็นเครื่องมือดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่ชาวแคนาดาบางคนที่กล่าวหาว่าภาษีทำให้ชาวแคนาดาต้องซื้อหาสินค้าในราคาแพงกว่าที่ควรจะเป็น อย่างไรก็ตามภาษียังนับว่าเป็นสิ่งที่บังคับให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทั้งมนุษย์และวัตถุดิบให้เต็มที่ภายในประเทศ โดยการสนับสนุนให้มีอุตสาหกรรมเกิดขึ้น จึงจะเห็นได้จากการที่สหรัฐได้เข้าไปลงทุนมหาศาลในแคนาดา ซึ่งก็นับว่าเป็นปัญหาที่แคนาดายังแก้ไม่ตก เพราะเหมือนกับว่าบริษัทของสหรัฐได้เข้ามามีอำนาจต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของแคนาดาอยู่เหมือนเดิม

สำหรับการกระจายตัวของอุตสาหกรรมในแคนาดานั้น พบว่าบริเวณหุบเขา เซนต์ลอเรนซ์ และคาบสมุทรออนตาริโอเป็นบริเวณศูนย์กลางทางอุตสาหกรรมของแคนาดา หรือเราอาจจะพิจารณาบริเวณดังกล่าวในฐานะขอบคานเหนือของย่านอุตสาหกรรมของแองโกลอเมริกาก็คงไม่ผิด เขตนี้เชี่ยวชาญในการผลิตสินค้าต่าง ๆ ที่ใช้วัตถุดิบจากเหมืองแร่ ป่าไม้ และฟาร์ม ในแคนาดา

เฉพาะเมืองมอนทรีออลมีอุตสาหกรรมอยู่ประมาณร้อยละ 13 ของอุตสาหกรรมในแคนาดาทั้งหมด มอนทรีออลคล้ายกับนิวยอร์กของสหรัฐ เพราะเป็นแหล่งผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับผู้บริโภคเพื่อขายให้ตลาดท้องถิ่นและตลาดภายในประเทศ (เช่น อุตสาหกรรมเกี่ยวกับอาหาร เสื้อผ้า และการพิมพ์) ทั้งมอนทรีออลและนิวยอร์กทำหน้าที่เป็นท่าเรือที่สำคัญของการค้าระหว่างประเทศ พันจากมอนทรีออล โครงสร้างของอุตสาหกรรมมีความชำนาญเฉพาะประเภทมากขึ้น

ควีเบกมีไฟฟ้าพลังน้ำราคาถูกจากแม่น้ำเซนต์ลอเรนซ์และสาขา สำหรับอุตสาหกรรมและใช้มากในอุตสาหกรรมเกี่ยวกับอลูมิเนียม โดยที่มีการนำสินแร่บอกไซต์มาจากจาไมกาและกายอานาโดยทางน้ำ ผลิตภัณฑ์ที่ไต่จากอลูมิเนียมมีความต้องการของตลาดในแคนาดา ดังนั้นจึงส่งออกตลาดต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

นอกจากจะเป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังน้ำที่สำคัญแล้ว บริเวณหุบเขาของกลุ่มน้ำเซนต์ลอเรนซ์และสาขา ยังเป็นย่านผลิตเยื่อกระดาษและกระดาษที่สำคัญของแคนาดาอีกด้วย แคนาดาเป็นประเทศผู้นำในการผลิตสินค้าประเภทกระดาษ โดยส่งออกไปยังสหรัฐและยุโรปเกือบทั้งสิ้น

นอกจากมอนทรีออลและภูมิภาคใกล้เคียงแล้ว ย่านอุตสาหกรรมที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของแคนาดาคือบริเวณ "เกือกม้าทอง" (golden horseshoe) ซึ่งเริ่มจากโทรอนโทไปจนถึงแอมิลตันทางตะวันตกสุดของทะเลสาบออนตาริโอ ย่านนี้ผลิตเหล็กกล้าของแคนาดาเกือบทั้งหมด และยังมีอุตสาหกรรมอีกนานาประเภท เช่น ชิ้นส่วนเครื่องยนต์ การประกอบรถยนต์ เครื่องจักรไฟฟ้า และเครื่องมือทางการเกษตร และย่านนี้ก็ยังเป็นย่านอุตสาหกรรมที่เจริญอย่างรวดเร็วที่สุดของแคนาดาอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุ 2 ประการคือ

ก. กวาร์ร้อยละ 60 ของตลาดของแคนาดาจะพบตามขอบใต้ของออนตาริโอ และควีเบก และอุตสาหกรรมต่าง ๆ มุ่งที่จะผลิตสินค้าที่เอาใจตลาด ดังนั้นจึงต้องอยู่ใกล้ขั้วตลาดมากขึ้น

ข. อุตสาหกรรมของแคนาดามีความสัมพันธ์กับกำแพงภาษีมาก ดังที่ได้กล่าวแล้วว่ากำแพงภาษีนี้น่าจะทำให้มีการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในแคนาดาเพื่อใช้วัตถุดิบในแคนาดาเองมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่ส่งวัตถุดิบจากแคนาดาไปให้ผู้อื่นใช้ ในขณะที่ตลาดในแคนาดาเองก็ขยายตัวยิ่งขึ้น ผู้ลงทุนด้านอุตสาหกรรมจากต่างประเทศ (จากสหรัฐอเมริกา) ซึ่งถูกกำแพงภาษีของแคนาดาบังคับให้ต้องมาตั้งโรงงานในแคนาดาจึงมักพิจารณาเลือกที่ตั้งที่ใกล้ตลาดใหญ่ในบริเวณที่เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรม (เช่น แดบเมือง วินเซอร์ แฮมิลตัน โทรอนโท และมอนทรีออล) และอยู่ใกล้กับสหรัฐอเมริกาอีกด้วย ตัวอย่างเช่นบริษัทจากดีทรอยต์ (สหรัฐ) หลายบริษัทที่มีสาขาในแคนาดาจะเลือกที่ตั้งอยู่ตรงข้ามฝั่งแม่น้ำในวินเซอร์ ลักษณะเช่นนี้ชี้ให้เห็นถึงการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของแคนาดากับสหรัฐ และอิทธิพลของโครงสร้างของภาษี หากไม่มีกำแพงภาษีกังกล่าว แคนาดาอาจจะยังเป็นเพียงผู้ส่งสินค้าขั้นปฐมภูมิให้แก่สหรัฐอีกต่อไป การรวมตัวกันในทางเศรษฐกิจดังกล่าวน่าจะให้เรามองเห็นความจริงว่า แคนาดาและสหรัฐนั้นเป็นคู่ค้าที่สำคัญที่สุดของกันและกัน ซึ่งนับว่าเป็นสถานการณ์ต่างไปจากประเทศสมาชิกขององค์การตลาดรวมในยุโรป

อุตสาหกรรมและการเป็นเมือง

การเติบโตของอุตสาหกรรมในสหรัฐและแคนาดาในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ได้กระตุ้นให้เกิดการจ้างงานในค่านบริการ (ศตวรรษ) มากยิ่งขึ้น งานอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ "อิทธิพลทวีคูณ" โดยเพิ่มโอกาสในการจ้างงานในกิจกรรมประเภทบริการให้แก่คนงานอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น การจ้างงานขยายตัวในค่านการค้ำส่ง การค้าปลีก การศึกษา รัฐบาลผู้ประกอบการวิชาชีพ และงานอีกมากมาย ในชุมชนเมือง และเมื่อกิจกรรมทั้งในขั้นทุติยภูมิ (อุตสาหกรรม) และศตวรรษ (บริการ) ขยายตัวเช่นนี้จึงก่อให้เกิดการเติบโตสะสมที่อาจนำไปสู่อุตสาหกรรมใหม่ๆ ตลอดจนกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นได้ เพราะตลาดมีขนาดใหญ่ กิจกรรมทั้งสองชั้นนี้ตั้งอยู่ในชุมชนเมือง

ดังนั้นเมื่อมีกิจกรรมเหล่านี้มากชุมชนเมืองจึงมีการขยายตัวออกไป เราอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมอุตสาหกรรมเป็นสิ่งกระตุ้นที่สำคัญที่ทำให้ชุมชนขยายใหม่ขึ้นจนถึงทศวรรษ 1920 แต่ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมากิจกรรมด้านการบริการกลายเป็นสิ่งกระตุ้นที่สำคัญยิ่งไปกว่าอุตสาหกรรม

ใน ค.ศ. 1900 เมื่ออุตสาหกรรมได้เริ่มขึ้นแล้วในสหรัฐอเมริกาที่มีประชากรที่อยู่ในสังคมชนบทอยู่ราว 46 ล้านคน หรือร้อยละ 60 ของประชากรทั้งประเทศ พอถึงปี ค.ศ. 1980 จำนวนประชากรชนบทเพิ่มเป็น 49 ล้านคน แต่สัดส่วนลดเหลือเพียงร้อยละ 21 ของจำนวนประชากรทั้งหมด การอพยพจากชนบทสู่เมืองและการเพิ่มจำนวนประชากรตามธรรมชาติเป็นสาเหตุสำคัญสองประการที่ทำให้จำนวนประชากรเมืองเพิ่มมากขึ้นและทำให้เมืองขยายบริเวณใหญ่ขึ้น ในสหรัฐมีชาวเมืองราว 183 ล้านคน ส่วนในแคนาดามีประมาณ 18 ล้านคน นอกจากนั้นเราจะพบว่ามิใช่ที่อาศัยในชนบทและในเมืองเล็ก ๆ จำนวนมากที่ไม่ได้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับฟาร์ม หากแต่ทำงานในเมืองส่งบุตรหลานไปเข้าโรงเรียนในเมือง จับจ่ายซื้อของในเมือง กล่าวคือพวกเขาเหล่านี้เป็นชาวเมืองทุกประการ เว้นแต่ว่าบ้านพักอยู่ในเขตที่จัดว่าเป็นชนบทเท่านั้น

ภูมิภาคเมืองในปัจจุบัและอนาคต

ภูมิภาคเมืองในสหรัฐและแคนาดานั้นแต่กระจายออกไปมากมายหลายบริเวณ บางแห่งอยู่ต่อเนื่องติดต่อกันไปในลักษณะที่ศาสตราจารย์ กอตแมน ชานนามว่าเป็น "megalopolis" ซึ่งแรกเริ่มนั้นใช้คำนี้เรียกบริเวณตั้งแต่คานเทรียของเวอร์จิเนียที่ต่อเนื่องไปจนถึงนิวแฮมเชียร์ ศูนย์กลางของเมกะโลโพลิสแห่งนี้คือเมืองใหญ่ ๆ ทั้งหลาย อันได้แก่ นครวอชิงตัน บัลติมอร์ ฟิลาเดลเฟีย นิวยอร์ก และบอสตันพร้อมทั้งบริเวณใกล้เคียง ซึ่งถ้านับจำนวนประชากรก็จะได้กว่า 40 ล้านคนที่อาศัยอยู่ในย่านนี้ ดังนั้นเราอาจขยายความต่อไปได้ว่าบริเวณเมกะโลโพลิสก็คือบริเวณที่มีเมืองใหญ่ ๆ อยู่ต่อเนื่องกันไปหรืออยู่ใกล้ชิดกันมากจนยากที่จะกำหนดแน่นอนลงไปว่า เส้นเขตแบ่งแยก

เมืองอยู่ที่ใด ความสัมพันธ์ระหว่างเมืองทั้งหลายมีอย่างแน่นแฟ้น ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนไหวของผู้คน สินค้าและข่าวสาร จนยากที่จะชี้เฉพาะกล่าวถึงเมืองใดเมืองหนึ่งเท่านั้นได้ แต่เมืองเหล่านี้ก็ยังแยกกันอยู่เพราะมีคณะกรรมการบริหารต่างชุดกันไป ภายในภูมิภาคอันกว้างใหญ่นี้ มีอุตสาหกรรมที่สลับซับซ้อนและมีความสำคัญต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนั้นบริเวณนี้ยังเป็นตลาดใหญ่ของชาติอีกด้วย

เมื่อพิจารณาต่อไปจะพบว่าในบริเวณนี้ยังเป็นศูนย์กลางของการเมือง การจัดการร่วมกันและการตัดสินใจอีกด้วย เมืองท่าเอกของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งนิวยอร์กเป็นจุดเชื่อมโยงระดับนานาชาติและระดับชาติ และยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางบกและทางอากาศอีกด้วย สถาบันการเงินการศึกษาที่ทรงเกียรติของชาติก็ตั้งอยู่ ณ ที่นี้ เราอาจจะขนานนามย่านนี้ว่าเป็น "ย่านใจกลางเมืองของสหรัฐ"

(downtown U.S.A.)

แม้แต่เกษตรกรรมภายในและรอบ ๆ เมกะโพลิส ก็มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากที่อื่นเกษตรกรทำการผลิตบนที่ดินที่มีค่าสูงยิ่ง ทั้งนี้ไม่ใช่เพราะว่าที่ดินนั้นมีความอุดมสมบูรณ์สูงให้ผลผลิตมาก แต่เป็นเพราะเกษตรกรต้องแข่งขันราคากับกิจกรรมอย่างอื่นจากชุมชนเมือง ดังนั้นเกษตรกรจึงจำเป็นต้องผลิตให้ได้ผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ให้ได้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์จากโคเนื้อ โคนม สัตว์ปีก ผัก หรือผลไม้ก็ตาม แม้ว่าต้นทุนการผลิตจะสูง แต่ค่าขนส่งผลผลิตออกสู่ตลาดมีราคาต่ำ ดังนั้นเกษตรกรจึงยังคงอยู่ได้ อย่างไรก็ตามหากความกดดันจากการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมอื่นเมื่อเมืองขยายตัวออกมอย่างรุนแรง เกษตรกรก็อยู่ไม่ได้ นอกจากนั้นการอยู่ใกล้เขตเมืองยังมีผลเสียเพราะภาษีที่ดินมีราคาสูงอีกด้วย

จากข้อมูลที่มีอยู่ได้มีผู้คำนวณว่าพอถึงปี ค.ศ. 2000 เมกะโพลิสทางภาคตะวันออกของสหรัฐจะขยายจากรัฐเวอร์จิเนียไปจนถึงภาคใต้ของรัฐเมน และเมกะโพลิสแถบทะเลสาบใหญ่ทั้งห้าก็จะเชื่อมต่อเข้ากับเมกะโพลิสในภูมิภาค

ตะวันออกควัย เมกะโลโพลิสของทะเลสาบใหญ่ทั้งห้าได้แก่ อาณาบริเวณซิกาโก-มิลาวิก คิลิฟแลนค์-คิทรอยส์ จากคิทรอยส์ต่อไปยังบัฟฟาโล (รัฐนิวยอร์ก) ซึ่งเชื่อมต่อกับ เมกะโลโพลิสของภาคตะวันออกต่อไป จากแผนที่ที่แสดงที่ตั้งของชุมชนใหญ่และเส้นทางขนส่งเราพอจะชี้ได้ว่าเมกะโลโพลิสจะขยายตัวไปทางไกลนอกจากฝั่งตะวันออกและ ยานทะเลสาบทั้งห้าแล้ว เรายังพบชุมชนใหญ่ตามแนวพิกมอนด์เข้าไปยังด้านตะวันออกเฉียงเหนือของจอร์เจีย และแอละบามาทางเหนือและจะพบชุมชนใหญ่ ๆ ในฟลอริดา ชายฝั่งอ่าวเม็กซิโกและในแคลิฟอร์เนีย

ปัญหาเกี่ยวกับชุมชนเมือง

ชุมชนเมืองทั่ว ๆ ไปจะประสบปัญหาคล้ายคลึงกันแต่ความรุนแรงของปัญหาแตกต่างกันไป สำหรับปัญหาในชุมชนเมืองของแองโกลอเมริกาที่พบนั้นอาจแบ่งได้เป็นสองประเด็น คือ

ก. ปัญหาทางด้านการบริหารงานและการให้บริการ ในการเลือกผู้เข้ามาบริหารงานของเมืองมีเรื่องการเมือง การแบ่งพรรคพวก ตลอดจนเรื่องผลประโยชน์ที่ขัดกันระหว่างบริเวณต่าง ๆ ของเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ที่เห็นได้ชัดคือความขัดแย้งระหว่างผู้ที่อยู่ตอนในใจกลางเมือง (ซึ่งมักจะเป็นคนกลุ่มน้อย นิวค้ำ ยากจน ว่างงาน) กับผู้ที่อยู่แถบชานเมือง (นิวขาว ฐานะดีกว่า) ยิ่งเมืองมีขนาดใหญ่ขึ้น การที่จะจัดหาบริการต่าง ๆ ให้ทั่วถึงย่อมเป็นไปได้ยาก และยิ่งถ้าเมืองประสบกับปัญหาเศรษฐกิจ ภัยแล้ว เมืองอาจมีสภาพเสมือนบุคคลที่ถูกฟ้องล้มละลาย หมกตัว จักการใด ๆ ไม่ได้ และต้องให้รัฐบาลกลางเข้ามาช่วยกู้สถานการณ์ เหตุการณ์ดังกล่าวนี้ได้เกิดขึ้นแล้วในนิวยอร์กเมื่อบริษัทต่าง ๆ ค่อย ๆ ย้ายออกไปตั้งอยู่บริเวณชานเมือง ทำให้ภาษีบำรุงเมืองลดลง คนจนเช่นพวกนิวค้ำและเปอร์โตริกันเข้ามาอยู่บริเวณใจกลางเมือง ไม่มีงานทำ คนนิวขาวที่มีงานทำในเมืองนำรายได้กลับไปที่ชานเมืองที่ตนอาศัยอยู่ผลลัพธ์คือเมืองอยู่ในสภาพล้มละลายเพราะต้องหาเงินมาจ่ายเป็นค่าจัดหาบริการให้แก่คนที่ไม่ให้อะไรตอบแทนอย่างเพียงพอต่อการบริการของเมือง

ข. ปัญหาบ้านสังคม เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในเมืองมาจากทิศทางต่าง ๆ กัน มีทั้งผู้ที่อพยพมาจากชนบท เกษตรกรที่ถูกบีบบังคับให้เปลี่ยนอาชีพเพราะที่ดินทำการเกษตรถูกใช้เพื่อการอื่นที่ให้ผลตอบแทนมากกว่า เหล่านี้เป็นตัวอย่างของความไม่พอใจ ความขัดแย้ง และการที่ต้องใช้ความพยายามเพื่อปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ในเมืองทั้งสิ้น

คำถามท้ายบทที่ 11

1. จงกล่าวถึงลักษณะสำคัญ ๆ ของเกษตรกรรมในแอ่งไกลอเมริกา
2. จงเปรียบเทียบลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญของ "ย่านข้าวโพค" และ "ย่านฝ้าย" ในสหรัฐอเมริกา
3. จงเปรียบเทียบกิจการอุตสาหกรรมในบริเวณนิวยอร์กและในภาคใต้ของสหรัฐอเมริกามาโดยสังเขป
4. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้แคนาดาพยายามหลีกเลี่ยงการอยู่ภายใต้ "เงา" ของความเจริญของสหรัฐอเมริกา และแคนาดาใช้วิธีการอย่างไร
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับความเห็นที่ว่าขั้นแรกของการพัฒนาเศรษฐกิจตามทฤษฎีของรอสโตว์ไม่เคยเกิดขึ้นในสหรัฐและแคนาดาเลย จงหาข้อสนับสนุนความเห็นของท่าน